

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, oktobar 2020. godine

**ZAKON
O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Zakona)

Ovim zakonom regulišu se: policijska iskaznica, značka, uniforma i nošenje oružja, policijska ovlaštenja, dužnosti i prava policijskih službenika, upražnjena radna mjesta i zapošljavanje, policijsko obrazovanje, postavljanje i raspoređivanje policijskih službenika, činovi, unapređenje i ocjena rada policijskih službenika, radni uvjeti, interni postupak i nadležnosti Jedinice za profesionalne standarde, disciplinska i materijalna odgovornost, prestanak radnog odnosa policijskog službenika i rad Policijskog odbora po žalbama policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2.

(Policijski službenici)

(1) Ovaj zakon primjenjuje se na policijske službenike zaposlene u Federalnoj upravi policije (u daljnjem tekstu: Uprava policije).

(2) Policijski službenici su oni zaposlenici Uprave policije iz stava (1) ovog člana koji su ovlašteni da primjenjuju policijske ovlasti propisane ovim zakonom i postupaju kao ovlaštena službena lica prema zakonima o krivičnom postupku i drugim zakonima u Bosni i Hercegovini.

(3) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na policijske službenike koji su privremeno eksterno premješteni u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini u mjeri u kojoj to nije regulisano drugim zakonima.

(4) Radna mjesta na kojima se zapošljavaju policijski službenici propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja Uprava policije te propisima donesenim na osnovu tog zakona.

Član 3.

(Osnove za rad)

(1) Rad policijskih službenika se zasniva na Ustavu Bosne i Hercegovine i Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine, zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u Federaciji, a koji se odnose na nadležnost Federacije.

(2) U obavljanju svojih dužnosti, policijski službenik djeluje na nepristrasan i zakonit način, vođen javnim interesom da služi i pomaže javnosti, promovišući razvoj i očuvanje demokratske prakse u skladu sa zaštitom ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Član 4.

(Nacionalna zastupljenost)

Struktura policijskih službenika u Federalnoj upravi policije odražava nacionalnu strukturu stanovništva Federacije prema popisu stanovništva iz 1991. godine.

Član 5.

(Spolna zastupljenost)

Uprava policije će preduzeti mjere radi osiguranja ravnopravne zastupljenosti žena i muškaraca u strukturi policijskih službenika Federacije.

Član 6.

(Dan policije)

(1) Policijski službenici Uprave policije imaju svoj poseban i svečani dan - Dan policije, koji se proslavlja svakog 1. jula u godini.

(2) Organizavanje i obilježavanje Dana policije obuhvata odgovarajuće svečane aktivnosti i dodjelu posebnih nagrada i priznanja policijskim službenicima, što će bliže urediti posebnim aktom federalni ministar unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: ministar) na prijedlog direktora Uprave policije.

II – POLICIJSKA ISKAZNICA, ZNAČKA, UNIFORMA I NOŠENJE ORUŽJA

Član 7.

(Policijska iskaznica, značka i uniforma)

(1) Policijski službenik nosi službenu policijsku iskaznicu i policijsku značku.

(2) Iskaznicu i značku iz stava (1) ovog člana izdaje direktor Uprave policije.

(3) Policijski službenik u toku obavljanja službenih poslova i zadataka nosi policijsku uniformu ili civilno odijelo ili posebnu službenu uniformu sa posebnom opremom.

(4) Za policijske službenike iz člana 2. stava (1) ovog zakona oblik službene policijske iskaznice i značke, koja mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka, propisuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije), na prijedlog ministra.

(5) Vlada Federacije donosi propis o izgledu jedinstvene policijske uniforme svih policijskih snaga u Federaciji, na prijedlog ministra.

(6) Ministar će, na prijedlog direktora Uprave policije, donijeti propis koji propisuju izgled, dijelove i boju policijske uniforme (konjička, uniforma za kadete, ljetna bijela uniforma, uniforma za pripadnike Helikopterske jedinice i sl.), kao i

dopunske dijelove policijske uniforme za obavljanje poslova i zadataka u specifičnim geografskim i klimatskim uvjetima.

(7) Policijske uniforme iz st.: (3), (5) i (6) ovog člana u toku transporta, skladištenja i zaduživanja moraju biti popraćene posebnim mjerama sigurnosti, što se utvrđuje propisom iz stava (6) ovog člana.

Član 8.

(Držanje i nošenje oružja)

Policijski službenik drži i nosi oružje i municiju u skladu s ovim zakonom i propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

III – POLICIJSKA OVLAŠĆENJA

Član 9.

(Dužnost identifikacije)

(1) Prije nego što policijski službenik počne primjenjivati policijska ovlašćenja, dužan se identifikovati putem policijske značke ili policijske iskaznice.

(2) U izuzetnim slučajevima, kada identifikovanje iz stava (1) ovog člana može ugroziti sigurnost policijskog službenika ili drugog lica ili dovesti u pitanje postizanje zakonitog cilja koji opravdava primjenu policijskih ovlašćenja, policijski službenik se može identifikovati na drugi način ili odgoditi identifikaciju.

(3) Čim okolnosti iz stava (2) ovog člana prestanu, policijski službenik se identifikuje na način iz stava (1) ovog člana.

Član 10.

(Primjena policijskih ovlašćenja)

(1) Primjena policijskih ovlašćenja mora biti prikladna i proporcionalna potrebi zbog koje se preduzima.

(2) Policijska ovlašćenja se primjenjuju sredstvima kojima se može postići zakoniti cilj sa najmanje štetnih posljedica i u najkraćem vremenu.

Član 11.

(Način primjene policijskih ovlašćenja)

(1) Policijski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja prema vlastitoj odluci u skladu sa zakonom i drugim propisima, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog policijskog službenika ili nadležnog organa.

(2) Policijski službenik neće izvršiti naredbu nadređenog policijskog službenika ukoliko bi time počinio krivično djelo prema Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine i Krivičnom zakonu Federacije Bosne i Hercegovine. Policijski službenik će odmah

podnijeti izvještaj o neizvršavanju naredbe svom neposredno nadređenom policijskom službeniku, odnosno višem nadređenom policijskom službeniku ukoliko je naredba izdata od neposredno nadređenog policijskog službenika.

(3) Ukoliko naredba bude ponovljena bez obzira na izvještaj o neizvršavanju, policijski službenik neće postupiti po naredbi i dužan je svoj izvještaj o nepostupanju dostaviti Jedinici za profesionalne standarde radi utvrđivanja zakonitosti izdate naredbe i nepostupanja.

Član 12.

(Policijska ovlaštenja propisana ovim zakonom)

(1) Pored dužnosti i ovlaštenja propisanih Zakonom o krivičnom postupku (u daljnjem tekstu: ZKP) i drugim propisima, policijskim službenicima, radi sprečavanja krivičnih djela i održanja javne sigurnosti, utvrđuju se sljedeća policijska ovlaštenja:

- a) provjera i utvrđivanje identiteta lica i stvari;
- b) pozivanje i obavljanje službenog razgovora;
- c) privođenje;
- d) potraga za licima i stvarima;
- e) privremeno ograničavanje slobode kretanja;
- f) davanje upozorenja i izdavanje naredbi;
- g) privremeno oduzimanje predmeta;
- h) privremeno korišćenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;
- i) pregled lica, stvari i prijevoznih sredstava;
- j) audio- i videosnimanje na javnim mjestima;
- k) upotreba sile;
- l) obrada ličnih podataka i vođenje evidencija;
- m) zaprimanje prijava;
- n) poligrafsko ispitivanje;
- o) osiguranje mjesta događaja.

(2) Pojedina ovlaštenja iz stava (1) ovog člana ima i Uprava policije, u skladu sa zakonom.

Član 13.

(Ovlašćenje za provjeru identiteta lica)

(1) Policijski službenik je ovlašćen da izvrši provjeru identiteta lica:

- a) koje predstavlja prijetnju drugom licu ili javnom redu ili sigurnosti koja zahtijeva policijsku akciju;
- b) koje se pregleda ili protiv koga su preduzete druge mjere ili radnje propisane zakonom;
- c) koje je zatečeno u objektu ili drugim prostorijama ili u vozilu koje se pregleda, ukoliko je provjera identiteta neophodna;
- d) koje je zatečeno na području ili u objektu u kojem je sloboda kretanja privremeno ograničena, ukoliko je provjera identiteta neophodna;

- e) koje načinom na koji se ponaša izaziva sumnju da je počinitelj krivičnog djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja ili da ga namjerava počiniti ili koje svojom fizičkom pojavom liči na lice za kojim se traga;
- f) koje je zatečeno na mjestu gdje je iz sigurnosnih razloga neophodno utvrditi identitet svih lica ili grupe lica;
- g) koje bez opravdanog razloga prikuplja podatke o štijećenom licu, objektu ili prostoru u kojem se štijećeno lice nalazi.

(2) Policijski službenik će lice iz stava (1) ovog člana obavijestiti o razlozima zbog kojih je potrebna provjera njegovog identiteta.

Član 14.

(Načini provjere identiteta)

(1) Provjera identiteta lica vrši se uvidom u njegovu ličnu kartu ili drugu identifikacionu ispravu koja sadrži njegovu fotografiju i njegov potpis.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, provjera identiteta može se izvršiti i na osnovu izjave drugog lica čiji je identitet utvrđen.

(3) Kada je neophodno, provjera identiteta lica može uključivati i provjeru boravišta ili prebivališta tog lica.

Član 15.

(Ovlašćenje za utvrđivanje identiteta)

(1) Ovlašćenje za utvrđivanje identiteta primjenjuje se na lice koje ne posjeduje ispravu iz člana 14. stava (1) ovog zakona ili ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost te isprave. Identitet se utvrđuje metodama i sredstvima kriminalističke tehnike, uključujući lični opis, registracionu fotografiju, daktiloskopiranje te drugim odgovarajućim metodama i sredstvima.

(2) Radi utvrđivanja identiteta lica, Uprava policije je ovlašćena da javno objavi fotorobot, crtež, snimak ili opis tog lica.

(3) Ako ne postoji mogućnost utvrđivanja identiteta na drugi način, Uprava policije je ovlašćena da objavi fotografiju lica koje nije sposobno dati svoje lične podatke ili leša nepoznatog lica.

(4) Radi utvrđivanja identiteta poznatog ili nepoznatog izvršioca krivičnog djela, Uprava policije može tražiti i vršiti DNK analizu kao i provođenje drugih metoda i sredstava za utvrđivanje identiteta poznatog ili nepoznatog izvršioca krivičnog djela u skladu sa propisom koji će donijeti ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 16.

(Ovlašćenje za identifikaciju predmeta)

(1) Ovlašćenje za identifikaciju predmeta primjenjuje se kada je neophodno utvrditi karakteristike i specifične osobine toga predmeta, kao i odnos nekog lica ili događaja prema tom predmetu.

(2) Uprava policije je ovlašćena da javno objavi sliku, crtež, snimak ili opis predmeta ukoliko je to od značaja za uspješno provođenje postupka utvrđivanja identiteta tog predmeta.

Član 17.

(Ovlaštenje za pozivanje i obavljanje službenog razgovora)

(1) Kada god postoji zakonit razlog, policijski službenik može pozvati lice da dođe u službene prostorije Uprave policije radi službenog razgovora.

(2) Službeni razgovori se obavljaju u vremenu između šest sati i 21 sat i ne mogu trajati duže od šest sati.

(3) Poziv na službeni razgovor mora sadržavati: ime i prezime lica koje se poziva, naziv organizacione jedinice Uprave policije koja upućuje poziv na razgovor, kao i mjesto, datum, vrijeme, razlog pozivanja i u kom svojstvu se poziva te upozorenje da će lice koje se poziva biti privedeno ukoliko se na odgovarajući način ne odazove pozivu, a blagovremeno je izvršena dostava poziva pozvanom licu.

(4) U izuzetnim slučajevima, policijski službenik je ovlašten lice pozvati usmeno ili putem odgovarajućeg telekomunikacijskog sredstva, pri čemu je dužan saopćiti razlog pozivanja, kao i upozoriti na mogućnost da bude privedeno, o čemu sačinjava službenu zabilješku. Uz saglasnost tog lica, policijski službenik ga može privesti do službenih prostorija.

(5) Obavljena dostava poziva iz stava (3) ovog člana potvrđuje se dostavnicom.

Član 18.

(Ovlaštenje za privođenje sa nalogom ili bez naloga)

(1) Policijski službenik vrši privođenje lica na osnovu pismenog naloga nadležnog organa.

(2) Bez pismenog naloga nadležnog organa, policijski službenik može u službene prostorije Uprave policije privesti lice:

- a) koje se ne odazove pozivu za razgovor iz člana 17. ovog zakona,
- b) čiji je identitet potrebno utvrditi, kada nema drugog načina,
- c) za kojim je službeno pokrenuta potraga.

(3) Privođenje iz stava (2) ovog člana može trajati koliko je neophodno za izvršenje policijske radnje, a najduže šest sati od momenta privođenja.

Član 19.

(Ovlaštenje za potragu i oglašavanje)

(1) Policijski službenici su ovlašćeni da provode mjere potrage za licima i stvarima.

(2) Potraga se pokreće za licem čiji je nestanak prijavljen ili koje se traži u skladu sa zakonom.

(3) Uprava policije preduzima oglašavanje i radnje potrage:

- a) kako bi se utvrdilo boravište ili prebivalište lica, u skladu sa zakonom,
- b) kako bi se utvrdio identitet lica koje nije u stanju dati svoje lične podatke ili identitet leša lica čiji se lični podaci ne mogu utvrditi,
- c) kako bi se pronašao određeni predmet koji se traži.

(4) Oglašavanje iz stava (3) ovog člana se vrši elektronskim putem unosom podataka o potragama za licima i stvarima, što se bliže uređuje propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije. Ovim propisom se uređuje i razmjena podataka između policijskih i pravosudnih organa u Federaciji, odnosno Bosni i Hercegovini te putem Interpola sa zemljama članicama Interpola i EUROPOL-a, kao i provođenje radnji potrage za licima i stvarima.

Član 20.

(Ovlaštenje za privremeno ograničenje slobode kretanja)

(1) Policijski službenik može privremeno ograničiti slobodu kretanja lica na određenom području ili u određenom objektu kada je to prijeko potrebno kako bi se spriječilo počinjenje krivičnih djela, prekršaja ili drugog zabranjenog ponašanja ili kako bi se spriječilo ugrožavanje javnog reda i sigurnosti ili osiguranje štice lica, objekata ili prostora.

(2) Privremeno ograničenje slobode kretanja ne može se nastaviti nakon postizanja cilja zbog kojeg je bilo primijenjeno i ne može trajati duže od šest sati bez službenog odobrenja, koje donosi ovlašteno službeno lice Uprave policije.

Član 21.

(Radnje kojima se vrši potraga i ograničenje slobode kretanja)

Mjere potrage iz člana 19. ovog zakona i privremeno ograničenje slobode kretanja iz člana 20. ovog zakona provode se kriminalističko-taktičkim radnjama kao što su: potraga, pregled određenih zgrada i prostorija, zasjeda, racija, djelimična i potpuna blokada saobraćaja i drugih površina i dr.

Član 22.

(Ovlaštenje za izdavanje upozorenja)

Policijski službenik će izdati upozorenje licu koje svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili sigurnost drugih lica ili imovine, prekršiti zakon i red, odnosno ako postoje osnovi sumnje da bi to lice moglo počiniti ili izazvati drugo lice da počinji krivično djelo ili prekršaj, radi sprečavanja preduzimanja takvih radnji, što se vrši usmeno ili pismenim putem ili na drugi odgovarajući način.

Član 23.

(Ovlaštenje za izdavanje naredbe)

S ciljem da se blagovremeno i zakonito spriječi nastanak negativnih posljedica, policijski službenik može izdavati naredbe radi:

- a) otklanjanja opasnosti po vlastiti život i život i ličnu sigurnost građana;
- b) otklanjanja opasnosti po imovinu;
- c) sprečavanja počinjenja krivičnog djela, hvatanja počinioca krivičnog djela te pronalaženja i osiguravanja tragova krivičnih djela koji mogu poslužiti kao dokaz;
- d) održavanja reda i zakonitog ponašanja, odnosno ponovnog uspostavljanja reda i zakonitog ponašanja;
- e) onemogućavanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno.

Član 24.

(Način izdavanja upozorenja i naredbi)

Upozorenja i naredbe iz čl. 22. i 23. ovog zakona izdaju se usmenim ili pismenim putem ili na drugi odgovarajući način (optičkim ili zvučnim signalima, rukom itd.).

Član 25.

(Ovlaštenje za privremeno oduzimanje predmeta)

(1) Policijski službenik može privremeno oduzeti predmet:

- a) kada je oduzimanje predmeta predviđeno ZKP-om i drugim zakonom;
- b) kada je to neophodno radi zaštite javne sigurnosti;
- c) koji je u posjedu lica koje je lišeno slobode i koje taj predmet može upotrijebiti za samopovređivanje, napad na drugo lice ili bijeg.

(2) Policijski službenik je obavezan izdati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta. Potvrda mora sadržavati: karakteristike oduzetog predmeta koje ga razlikuju od ostalih predmeta, podatke o licu od kojeg je predmet oduzet, ime i prezime, broj policijske značke i potpis policijskog službenika koji je izvršio oduzimanje.

(3) Ako lice odbije potpisati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta, policijski službenik će to zabilježiti na potvrdi.

Član 26.

(Postupanje sa privremeno oduzetim predmetima)

(1) Kada privremeno oduzete predmete koji su korišteni za izvršenje ili su predmet krivičnog djela nije moguće čuvati i odlagati u prostorijama Uprave policije ili je čuvanje i odlaganje povezano sa znatnim poteškoćama, u tom slučaju privremeno oduzeti predmeti mogu se pohraniti ili osigurati na drugi način dok nadležni organ ne donese odgovarajuću odluku.

(2) Kada razlozi za privremeno oduzimanje predmeta prestanu da postoje, privremeno oduzeti predmet bit će vraćeni licu od kojeg su oduzeti, ukoliko nije drugačije određeno zakonom ili odlukom nadležnog organa.

(3) Vlada Federacije donosi propis o smještaju, čuvanju i postupanju sa privremeno oduzetim predmetima, na prijedlog ministra.

Član 27.

(Ovlašćenje za korišćenje vozila i sredstava komunikacije)

(1) Radi potjere ili lišenja slobode počinitelaca krivičnog djela, kao i radi prijevoza žrtve krivičnog djela, prirodne nepogode ili druge nesreće do najbliže bolnice, policijski službenik može koristiti odgovarajuće tuđe vozilo i komunikacijsko sredstvo, o čemu naknadno izdaje potvrdu. Policijski službenik može koristiti to vozilo ili komunikacijsko sredstvo isključivo dok se službena radnja ne okonča.

(2) Vlasnik ili korisnik vozila ili komunikacijskog sredstva iz stava (1) ovog člana ima pravo na naknadu stvarne štete ako je prčinjena upotrebom njegove imovine.

(3) Štetu iz stava (2) ovog člana naknađuje Uprava policije, u skladu sa propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

(4) U toku obavljanja službenih zadataka policijski službenik ima pravo na besplatni javni prijevoz i osiguranje putnika u javnom prijevozu.

Član 28.

(Ovlaštenje za pregled lica i prijevoznih sredstava)

(1) Policijski službenik ovlašćen je da izvrši pregled lica, predmeta koji lice nosi sa sobom i saobraćajnog sredstva, kada je to neophodno radi pronalaženja predmeta koji nisu dozvoljeni za nošenje u prostoru ili objektu ili koji bi mogli biti iskorišćeni za napad na drugo lice ili za samopovređivanje.

(2) Pregled lica iz stava (1) ovog člana obuhvata uvid u sadržaj njegove odjeće i obuće.

(3) Pregled predmeta koje lice nosi sa sobom obuhvata pregled predmeta koji su kod lica ili u njegovoj neposrednoj blizini ili predmeta lica po čijem se nalogu i u čijoj se pratnji prevoze.

(4) Pregled saobraćajnog sredstva iz stava (1) ovog člana obuhvata pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora, saobraćajnog sredstva i predmeta koji se njime prevoze.

(5) Pregled lica obavlja lice istog spola, osim u slučajevima kada je neophodan hitan pregled lica kako bi mu se oduzelo oružje ili drugi predmeti kojima se može izvesti napad na drugo lice ili samopovređivanje.

(6) Prilikom pregleda iz stava (1) ovog člana policijski službenik može koristiti tehnička pomagala i službene pse.

Član 29.

(Audio- i videosnimanje na javnim mjestima)

(1) Radi sprečavanja krivičnih djela ili radi održavanja reda i sigurnosti, Uprava policije može na javnim mjestima vršiti audio- i videosnimanje lica ili grupe lica, okruženja i svake druge okolnosti ili predmeta.

(2) Uređaji za audio- i videosnimanje na javnim mjestima postavljaju se tako da su javnosti lahko uočljivi.

Član 30.

(Ovlaštenje za upotrebu sile)

(1) Policijski službenik može upotrijebiti silu samo kada je to prijeko potrebno i isključivo u mjeri potrebnoj radi ostvarenja zakonitog cilja, u skladu sa stavom (3) ovog člana.

(2) Ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom, sredstva sile su: fizička sila uključujući borilačke vještine, palica, sredstva za vezivanje, uređaj za prisilno zaustavljanje lica ili vozila, hemijska sredstva, vatreno oružje, službeni psi, službeni konji, vodeni topovi, specijalna vozila, specijalne vrste oružja i eksplozivne naprave i električni uređaji za privremeno onesposobljavanje.

(3) Sredstva sile iz stava (2) ovoga člana mogu se upotrijebiti samo kada je to potrebno za zaštitu ljudskih života, imovine, odbijanje napada, savladavanja otpora, sprečavanje bijega i očuvanja javne sigurnosti.

(4) Prije upotrebe bilo kojeg sredstva sile iz stava (2) ovog člana, policijski službenik će dati upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti sigurnost policijskog službenika ili drugog lica ili bi bilo očigledno neprimjereno ili besmisleno u datim okolnostima događaja.

(5) Način i postupak upotrebe i pravdanje sile uređuje se propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 31.

(Izuzeci od upotrebe određenih sredstava sile)

(1) Fizička sila i palica ne koriste se prema djeci, starijim licima, vidno invalidnim licima, uključujući lica koja su očigledno bolesna, kao ni prema ženama koje su očigledno trudne, osim ako ta lica neposredno ugrožavaju život policijskog službenika ili drugih lica.

(2) Vatreno oružje i specijalne vrste oružja ne mogu se koristiti samo iz razloga da bi se spriječio bijeg lica, osim ukoliko je to jedini način odbrane od neposrednog napada ili opasnosti ili se radi o bijegu lica lišenog slobode ili osuđenog lica koje bježi iz ustanove za izvršavanje krivičnih sankcija.

(3) Eksplozivne naprave ne mogu se koristiti radi sprečavanja bijega lica.

Član 32.

(Upotreba vatrenog oružja)

(1) Primjenjujući član 10. ovog zakona, policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako su već upotrijebljena sredstva sile bila neefikasna ili ako upotreba drugih sredstava prisile ne garantuje uspjeh.

(2) Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako nema drugog načina da:

- a) zaštititi sebe ili druge od neposredno prijeteće smrtne opasnosti ili ozbiljne povrede;
- b) spriječiti činjenje krivičnog djela koje predstavlja ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu lica ili lišenje slobode lica koje predstavlja takvu opasnost i opire se policijskom službeniku.

(3) Policijski službenik će dati dovoljno vremena da se postupi po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik od nanošenja ozbiljnih ili smrtonosnih povreda drugim licima, a okolnosti nalažu potrebu za trenutnom akcijom.

(4) Upozorenje iz stava (3) ovog člana neće se uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.

Član 33.

(Isključenje upotrebe vatrenog oružja)

(1) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena ako bi ugrozila živote drugih ljudi, osim ako je to jedini način odbrane od neposrednog napada ili opasnosti.

(2) Upotreba vatrenog oružja nije dozvoljena prema maloljetniku, osim ako je to jedini način odbrane od napada ili opasnosti po vlastiti život i život ljudi.

Član 34.

(Upotreba vatrenog oružja prema vozilima i plovidbenim sredstvima)

(1) Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje prema vozilu u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje povreda policijskim službenicima ili drugim licima ili ako je to neophodno radi sprečavanja i nanošenja ozbiljnih ili smrtonosnih povreda pucanjem iz vozila na policijske službenike ili na druga lica.

(2) U toku izvršavanja policijskih zadataka na morskim, riječnim i jezerskim plovnim putevima, policijski službenik ima pravo upotrijebiti vatreno oružje ako se plovidbeno sredstvo za kojim se vrši potjera ne zaustavi nakon što mu je upućen vidljiv ili čujan signal da se zaustavi i to sa razdaljine sa koje je nesumnjivo moguće primiti i razumjeti takav signal.

Član 35.

(Izveštaj o upotrebi sile)

(1) Policijski službenik koji je u toku vršenja službene dužnosti upotrijebio silu mora sačiniti pismeni izvještaj o upotrebi sile te ga podnijeti neposrednom rukovodiocu nadležne organizacione jedinice koji je dužan dostaviti, uz svoje mišljenje, jedan primjerak tog izvještaja Jedinici za profesionalne standarde u roku od 24 sata, a u izuzetnim slučajevima u roku od 48 sati od završetka te smjene.

(2) Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti da podnese izvještaj o upotrebi sile, izvještaj podnosi njegov neposredni rukovodilac u roku iz stava (1) ovog člana.

(3) Zakonitost i pravilnost upotrebe sile od strane policijskog službenika ocjenjuje direktor Uprave policije u roku od osam dana od dana prijema sačinjenog pismenog izvještaja Jedinice za profesionalne standarde.

(4) Ako direktor Uprave policije utvrdi da je policijski službenik upotrijebio silu na nezakonit ili nepravilan način, dužan je da odmah preduzme odgovarajuće mjere kako bi utvrdio odgovornost policijskog službenika.

(5) Policijski službenik oslobađa se odgovornosti ako je silu upotrijebio u granicama svojih ovlaštenja.

(6) Izuzetno od stava (1) ovog člana, policijski službenik koji je upotrijebio samo sredstva za vezivanje prilikom lišenja slobode, privođenja ili sprovođenja lica u svrhu njegovog sigurnog transporta, sastavlja službenu zabilješku i dostavlja je rukovodiocu organizacione jedinice u roku od 24 sata.

Član 36.

(Obrada ličnih podataka)

(1) Policijski službenik, u skladu sa pravima, obavezama i ovlaštenjima koja su određena ovim zakonom te u skladu sa posebnim propisima, obrađuje informacije, uključujući i lične podatke građana.

(2) Prilikom obrade ličnih podataka policijski službenik postupa u skladu s odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka ("Službeni glasnik BiH", br. 49/06 i 76/11), osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Član 37.

(Obrada ličnih podataka u policijske svrhe)

(1) Obrada ličnih podataka u policijske svrhe podrazumijeva obradu ličnih podataka koju vrši Uprava policije radi sprečavanja i suzbijanja kriminala i održavanja javnog reda. Pravo pristupa i obrade podataka iz evidencija Uprave policije imaju samo zaposleni na osnovu posebnog ovlaštenja kada je to neophodno za izvršavanje poslova.

(2) Prilikom obrade ličnih podataka Uprava policije:

- a) vodi evidenciju o svim zbirkama ličnih podataka i prijavljuje ih Agenciji za zaštitu ličnih podataka u skladu sa čl.: 13., 14. i 15. Zakona o zaštiti ličnih podataka;
- b) vodi ove podatke odvojeno od drugih informacija;
- c) ovlaštena je, ukoliko je to neophodno u policijske svrhe, kombinovati lične podatke obrađivane u druge svrhe;
- d) ograničava sakupljanje ličnih podataka koji se odnose na rasno porijeklo nosioca podataka, njegovo vjersko uvjerenje, seksualno opredjeljenje, političko mišljenje ili pripadnost određenim pokretima ili organizacijama koje nisu zakonom zabranjene. Sakupljanje ovih ličnih podataka može biti provedeno samo ako je to neophodno za potrebe određene istrage;
- e) lične podatke označava sa gledišta stepena njihove tačnosti i pouzdanosti, a prije svega da razlikuje lične podatke zasnovane na činjenicama od podataka zasnovanih na ličnim mišljenjima i procjenama;
- f) stalno i najmanje jednom u tri godine provjerava da li su lični podaci neophodni u određene svrhe te nepotrebne podatke briše;
- g) provjeru iz tačke f) stava 2. ovog člana ne provodi u slučaju obrade ličnih podataka u svrhu osnovne identifikacije izvršioca kažnjivih djela (evidencija otisaka prstiju, DNK i dr.) kada se brisanje podataka provodi po isteku pet godina od smrti izvršioca;
- h) provjeru i brisanje ne provodi u slučaju kada je lični podatak stavljen u dokumentaciju koja nije automatizovano vođena i kada se postupa po pravilima arhivske službe;
- i) ne može vršiti obradu ličnih podataka preko obrađivača.

(3) Za potrebe ispunjavanja obaveza iz stava (2) ovog člana organi koji učestvuju u krivičnom postupku dužni su pravovremeno pružiti informacije o pravosnažnim odlukama i zastarjelosti krivičnog djela Upravi policije.

Član 38.

(Korištenje ličnih podataka)

(1) Lični podaci obrađeni u skladu s odredbom člana 37. ovog zakona koriste se ako je to:

- a) neophodno za obavljanje zadataka Uprave policije i drugog nadležnog organa;
- b) neophodno za ispunjenje obaveza iz međunarodnog ugovora koji je zaključila Bosna i Hercegovina i za ispunjavanje obaveza u okviru međunarodnih organizacija Interpol i EUROPOL;
- c) zakonom određeno;
- d) u interesu nosioca podataka, ako je on dao saglasnost i ako je tu saglasnost moguće predvidjeti;
- e) neophodno da se izbjegne ozbiljna i neposredna opasnost.

(2) Lični podaci dostavljaju se na osnovu zahtjeva u kojem je potrebno navesti podatke o podnosiocu zahtjeva, razlogu i svrsi za koju lični podaci trebaju biti predati.

(3) Podaci se mogu dostaviti i bez zahtjeva ako dostavljanje proizlazi iz zakona, međunarodnog ugovora ili se radi o dostavljanju za potrebe međunarodnih organizacija Interpol i EUROPOL, kao i u slučaju iz stava (1) tačka e) ovog člana.

(4) Ukoliko je moguće, Uprava policije će prilikom svakog dostavljanja ličnih podataka dostaviti i informacije o pravomoćnim odlukama organa u vezi sa krivičnim postupkom.

(5) Neistiniti i netačni lični podaci ne mogu biti dostavljeni, neprovjereni lični podaci moraju biti označeni prilikom predaje i mora biti navedena mjera njihove pouzdanosti.

(6) Korisnik podataka nije ovlašten za obrađivanje ličnih podataka u drugu svrhu osim one u koju su podaci bili dostavljeni.

(7) Izuzetno od stava (6) ovog člana, korisnik podataka može obrađivati lične podatke i u druge svrhe ako je ispunjen jedan od uvjeta iz stava (1) ovog člana.

Član 39.

(Prava nosioca podataka)

(1) Nosilac podataka ima pravo da mu se dostavi informacija u vezi s obradom njegovih ličnih podataka u skladu s odredbama Zakona o zaštiti ličnih podataka.

(2) Uprava policije neće dostaviti informaciju nosiocu podataka shodno primjeni odredbi Poglavlja III Zakona o zaštiti ličnih podataka ako bi moglo doći do:

- a) ugrožavanja obavljanja zadatka Uprave policije u kontekstu krivičnog postupka ili
- b) ugrožavanja ovlaštenih interesa trećeg lica.

(3) U slučaju neispunjenja uvjeta iz stava (1) ovog člana ili u slučaju brisanja ličnih podataka, Uprava policije donosi odluku koju pismeno obrazlaže.

(4) Ako Uprava policije ne obrađuje lične podatke koji se odnose na podnosioca zahtjeva ili ako bi s obrazloženjem odluke o odbijanju zahtjeva moglo doći do ugrožavanja obavljanja zadatka Uprave policije, podnosilac zahtjeva bit će obaviješten o tome da Uprava policije ne obrađuje lične podatke podnosioca zahtjeva.

(5) Ako je Uprava policije dobila lične podatke bez saznanja nosioca podataka, a koje će daljnje obrađivati, potrebno je o tome informisati nosioca podataka i u slučaju ako to ne može ugroziti obavljanje policijskog zadatka ili interese trećih lica.

(6) Uprava policije obavještava nosioca podatka i druga lica kojima su preneseni podaci o eventualnim ispravkama i brisanju tih podataka, ako se time ne narušava opravdan interes nosioca podatka.

Član 40.

(Obrada ličnih podataka umrlih)

(1) Pod ličnim podacima smatraju se i podaci koji se odnose na umrla lica.

(2) Prava nosilaca podataka umrlih lica izvršavaju se posredstvom pravnog nasljednika.

Član 41.

(Objavljivanje i obrada ličnih podataka)

(1) Uprava policije ovlaštena je objaviti lične podatke u potrebnom obimu ako je to neophodno za potrebe osiguravanja identiteta lica i potrage za traženim licima i stvarima.

(2) Obrada ličnih podataka, prema odredbama ovog zakona, ne podliježe obavezama propisanim Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 32/01 i 48/11).

Član 42.

(Evidencije)

(1) Uprava policije, u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja, vodi:

- a) Evidenciju o licima koja su lišena slobode;
- b) Evidenciju o privedenim i dovedenim licima;
- c) Evidenciju o krivičnim djelima, licima za koja postoje osnovi sumnje da su počinili krivična djela, oštećenim, kao i izvještajima o počinjenim krivičnim djelima;
- d) Evidenciju o izdatim prekršajnim nalogima i podnijetim zahtjevima za pokretanje prekršajnog postupka;
- e) Evidenciju o licima za kojima se traga;
- f) Evidenciju o predmetima za kojima se traga;
- g) Evidenciju o provjeri identiteta;
- h) Evidenciju o licima kojima je utvrđivan identitet;
- i) Evidenciju o kriminalističko-obavještajnim izvještajima i operativnim izvorima informacija;
- j) Evidenciju o događajima;
- k) Evidenciju o upotrebi sile;
- l) Evidenciju o pritužbama građana i podnesenim zahtjevima za pokretanje internog postupka;
- m) Evidenciju o internim postupcima;
- n) Evidenciju o disciplinskim postupcima i izrečenim disciplinskim sankcijama;
- o) Evidenciju o pozvanim licima;
- p) Evidenciju o daktiloskopski i fotografski registrovanim licima;
- r) Evidenciju o daktiloskopski (AFIS, baza otisaka prstiju) i fotografski registrovanim licima;
- s) Evidenciju o DNK-u poznatih ili nepoznatih izvršilaca krivičnih dijela;
- t) Evidenciju o privremeno oduzetim predmetima;
- u) Evidenciju o izdatim rješenjima o postojanju/nepostojanju sigurnosnih smetnji za pristup tajnim podacima i izdatim sigurnosnim dozvolama Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine;
- v) Evidenciju o policijskim služenicima.

(2) Uz evidencije iz stava (1) ovog člana, Uprava policije može radi efikasnog obavljanja poslova voditi druge evidencije koje ne sadrže lične podatke u skladu sa članom 36. ovog zakona.

(3) Evidencije iz stava (1) ovog člana se vode u pisanom ili elektronskom obliku.

Član 43.

(Ovlaštenje za donošenje podzakonskog propisa)

Propis o sadržaju i načinu vođenja evidencija iz člana 42. ovog zakona donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 44.

(Dužnost zaprimanja prijava)

Policijski službenik je ovlašćen i dužan zaprimiti i evidentirati prijave o počinjenim krivičnim djelima, prekršajima i drugim događajima od interesa za javni red i sigurnost.

Član 45.

(Poligrafsko ispitivanje)

(1) Policijski službenik je ovlašten provesti poligrafsko ispitivanje nakon što se lice upozna:

- a) s radom poligrafa,
- b) s pravom da se ne podvrgne poligrafskom ispitivanju,
- c) da rezultat poligrafskog ispitivanja ne može biti upotrijebljen kao dokaz u postupku.

(2) Poligrafsko ispitivanje iz stava (1) ovog člana može se provesti samo nakon što lice na kojem se vrši ispitivanje da pismenu saglasnost. Pismena saglasnost za poligrafsko ispitivanje maloljetnika daje roditelj ili staratelj. Ako su roditelj ili staratelj mogući počinioci krivičnog djela na štetu maloljetnika, saglasnost za poligrafsko ispitivanje daje nadležni centar za socijalnu rad.

(3) Policijski službenik je dužan prekinuti poligrafsko ispitivanje ako lice za koje se vrši poligrafsko ispitivanje u toku ispitivanja obavijesti policijskog službenika da povlači pismenu saglasnost koju je dao za poligrafsko ispitivanje.

Član 46.

(Lice koje se ne može podvrgnuti ispitivanju)

Poligrafskom ispitivanju ne smije se podvrgnuti:

- a) lice koje je pod uticajem alkohola, opojnih droga ili drugih psihoaktivnih materija;
- b) lice koje ima ozbiljna srčana oboljenja;
- c) lice u stresnom stanju;
- d) lice koje uzima lijekove za smirenje;
- e) lice koje pokazuje vidljive znakove duševne bolesti ili poremećenosti;
- f) lice koje osjeća intenzivnu fizičku bol;
- g) trudnica i roditelja;
- h) dijete.

Član 47.

(Osiguranje mjesta događaja)

(1) Kad policijski službenik sazna za izvršenje krivičnog djela, prekršaja ili drugog događaja povodom kojega je potrebno izvršiti pregled mjesta događaja ili obaviti radnju uviđaja, dužan je da osigura mjesto događaja.

(2) Policijski službenik koji je prvi došao na mjesto događaja preduzet će sljedeće radnje:

- a) prema okolnostima označiti prostor mjesta događaja;
- b) zabraniti pristup i snimanje mjesta događaja;
- c) pribaviti podatke o licima koja imaju saznanja o događaju;
- d) poduzeti mjere za sprečavanje nastupa opasnosti i štete za lice i imovinu;
- e) poduzeti mjere pomoći i zaštite žrtve;
- f) poduzeti druge mjere osiguranja mjesta događaja.

(3) Policijski službenik koji je prvi došao na mjesto događaja iz stava (2) ovog člana, ako sam ne obavlja pregled ili uviđaj, o poduzetim mjerama te o drugim okolnostima dužan je izvijestiti lice ili tijelo koje obavlja pregled ili uviđaj prije početka pregleda ili uviđaja.

IV – DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1. Dužnosti

Član 48.

(Opće dužnosti policijskih službenika)

(1) Policijski službenik će se pri vršenju svojih dužnosti rukovoditi općim interesom te naročito služiti i pomagati javnosti.

(2) Policijski službenik će biti nepristrasan te izbjegavati aktivnosti ili propuste koji su nespojivi sa dužnostima ili kojima se krše dužnosti regulisane ovim zakonom.

(3) Policijski službenik će se uvijek suzdržavati od javnog ispoljavanja političkih uvjerenja, a od javnog ispoljavanja vjerskih uvjerenja dok je na dužnosti.

(4) Policijski službenik neće tražiti niti prihvatati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, uslugu ili kakvu drugu naknadu.

(5) Policijski službenik neće zauzimati nekretnine koje su u vlasništvu izbjeglice ili raseljenog lica niti će zauzimati stan za koji je izbjeglica ili raseljeno lice pravno utemeljeno zatražilo povrat stanarskog prava niti će zauzimati stan pod upravom organa zaduženog za stambena pitanja, a koji bi se trebao koristiti u svrhu alternativnog smještaja.

(6) Policijski službenik će i tokom i izvan radnog vremena djelovati na način koji odgovara interesu i ugledu Uprave policije i Ministarstva.

(7) Policijski službenik će se pridržavati i svih drugih dužnosti propisanih ovim zakonom i podzakonskim aktima.

(8) Policijski službenik, u vršenju službenih zadataka, rukovodit će se principima utvrđenim u etičkom kodeksu za policijske službenike, koji donosi direktor Uprave policije.

(9) Policijski službenik je dužan da poslove i zadatke provođenja zakona, zaštite života i lične sigurnosti građana, sprečavanje izvršenja krivičnih dijela i hvatanja njihovih počinitelaca, kao i poslove i zadatke održavanja javnog reda i mira, vrši u svakoj prilici bez obzira na to da li se nalazi na službenoj dužnosti i da li mu je to posebno stavljeno u zadatak.

Član 49.

(Periodični zdravstveni pregledi)

(1) Policijski službenik je obavezan da se podvrgne periodičnom zdravstvenom pregledu koje organizuje Uprava policije u odgovarajućoj zdravstvenoj ustanovi radi utvrđivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti za obavljanje poslova i zadataka policijskih službenika.

(2) U izuzetnim pojedinačnim slučajevima, na obrazložen prijedlog neposrednog rukovodioca osnovne organizacione jedinice, direktor Uprave policije može policijskog službenika uputiti na vanredni zdravstveni pregled uz pribavljeno mišljenje nadležne zdravstvene ustanove.

(3) Policijski službenik je dužan da se podvrgne vanrednom zdravstvenom pregledu.

(4) Izuzetno, policijskom službeniku će se omogućiti psihofizički pregled psihologa nakon upotrebe sredstava fizičke sile, a obavezno se šalje na psihofizički pregled psihologa nakon upotrebe vatrenog oružja ili učešća u visokorizičnim akcijama.

(5) Kriterije i procedure za obavljanje zdravstvenih pregleda iz st. (1) i (2) ovog člana i kandidata koji se upućuju na ljekarski pregled iz člana 69. ovog zakona kao i druga pitanja koja se odnose na zdravstveni pregled policijskog službenika i psihofizički pregled iz stava (4) ovog člana utvrđuje ministar na prijedlog direktora Uprave policije i u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva.

Član 50.

(Obaveza čuvanja tajne)

(1) Policijski službenik će čuvati kao tajne sve povjerljive podatke i materijale do kojih dođe, osim kada je zakonom drugačije određeno.

(2) Ministar i direktor Uprave policije donose propise o rukovanju povjerljivim podacima i materijalima iz nadležnosti Ministarstva, odnosno Uprave policije u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, a koji se ne odnose na vojnu ili državnu tajnu.

(3) Direktor uprave policije može iz valjanog razloga ili po zahtjevu ovlašćenog organa osloboditi sadašnjeg ili bivšeg policijskog službenika dužnosti čuvanja službene tajne u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

(4) Dužnost čuvanja tajnog povjerljivog podatka i materijala iz stava (1) ovog člana nastavlja se i nakon prestanka radnog odnosa policijskog službenika.

Član 51. *(Nespojivost)*

(1) Policijski službenik ne može zauzimati položaj, obnašati funkciju ili obavljati aktivnost nespojivu sa njegovim službenim dužnostima, a posebno:

- a) ne može biti nosilac bilo kakve javne funkcije koja podrazumijeva imenovanje od zakonodavne ili izvršne vlasti na bilo kojem nivou u Bosni i Hercegovini, osim imenovanja na poziciju rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskih organa u Bosni i Hercegovini;
- b) ne može obavljati nikakvu dodatnu aktivnost uz naknadu osim naučnog i pedagoškog rada, rada u umjetničkim, sportskim, humanitarnim i drugim organizacijama čija djelatnost nije u sukobu s interesima službe, uz prethodno odobrenje direktora Uprave policije;
- c) ne može biti član političke stranke niti slijediti uputstva političkih stranaka niti biti predložen od političke stranke za imenovanje na bilo koju izvršnu funkciju niti u policijskoj uniformi prisustvovati skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima, osim ukoliko je na dužnosti;
- d) ne može davati javne izjave niti na drugi način javno komentarisati rad Uprave policije bez odobrenja direktora Uprave policije.

(2) Policijskom službeniku prestaje radni odnos kada se prijavi kao kandidat za izbornu javnu funkciju ili od trenutka kad je imenovan na položaj unutar bilo kojeg tijela vlasti u Bosni i Hercegovini ili od trenutka kada je predložen od političke stranke za imenovanje za bilo koju izvršnu funkciju, osim imenovanja na poziciju rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskih organa u Bosni i Hercegovini, o čemu će direktor Uprave policije donijeti rješenje.

(3) Po postavljenju za policijskog službenika, policijski službenik, u skladu s ovim zakonom, daje sve informacije o funkcijama i djelatnostima koje vrši, kao i podatke o imovini kojom raspolaže, u skladu sa važećim propisima.

(4) Svi podaci iz ovog člana pohranjuju se u kadrovskoj evidenciji Uprave policije u skladu sa važećim zakonima i propisima o zaštiti ličnih podataka.

Odjeljak 2. Prava i zaštita policijskih službenika

Član 52.

(Prava policijskih službenika)

Policijski službenik ima pravo:

- a) na stalni radni odnos do trenutka dok se ne steknu uvjeti za penzionisanje, ako nije drugačije regulisano ovim zakonom;
- b) na odmor u skladu s ovim zakonom;
- c) da bude nagrađen za dužnosti i obavljanje poslova u skladu s ovim zakonom i drugim odgovarajućim propisima;
- d) na plaću, dodatke, naknade i druga primanja u skladu s ovim i drugim zakonom te odgovarajućim drugim propisima;
- e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način u skladu sa zakonom;
- f) da osniva i učlanjuje se u sindikat ili profesionalno udruženje u skladu sa zakonom;
- g) na fer i pravično postupanje bez obzira na: spol, rasu, nacionalno ili društveno porijeklo, religiju, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo mišljenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- h) da nadređeni i podređeni postupaju prema njemu uz poštovanje ljudskog dostojanstva te da se nepotrebno ne dovodi u fizičku opasnost;
- i) da zahtijeva poštivanje odredbi kojima se štite prava policijskih službenika.

Član 53.

(Zabrana otpuštanja ili umanjeње prava po osnovu privremene nesposobnosti za rad)

(1) Uprava policije ne može otpustiti policijskog službenika na osnovu njegove privremene nesposobnosti za rad uslijed bolesti ili povrede na radu. Povreda koja nastane na putu ka poslu ili sa posla smatra se povredom na radu.

(2) Na ostvarivanje prava policijskog službenika neće uticati privremena nesposobnost za rad uslijed bolesti ili povrede na radu.

Član 54.

(Pravo na pravnu i finansijsku pomoć)

(1) Ako se protiv policijskog službenika pokrene sudski postupak zbog upotrebe sile ili drugih radnji u toku obavljanja službenih poslova i zadataka, Uprava policije u kojoj je zaposlen policijski službenik osigurati će mu stručnu pravnu pomoć i finansijsku pomoć radi angažovanja branioca i pokrivanja ostalih finansijskih troškova kojima policijski službenik bude izložen u vezi sa postupkom, izuzev ako je policijski službenik djelovao izvan okvira svojih ovlaštenja ili ako ih je zloupotrijebio.

(2) Pravna i finansijska pomoć će se osigurati i policijskom službeniku kao oštećenom u postupku za naknadu štete, odnosno njegovoj porodici, ukoliko je šteta nanesena u obavljanju ili u vezi s obavljanjem zadataka Uprave policije.

(3) Pod uvjetima iz st. (1) i (2) ovoga člana, Uprava policije će osigurati policijskom službeniku pravnu i finansijsku pomoć i nakon prestanka radnog odnosa, izuzev u slučaju da ima pravo na istu pravnu i finansijsku pomoć po nekom drugom osnovu.

(4) Uprava policije će pravnu i finansijsku pomoć osigurati i građaninu koji je pomogao policijskom službeniku ako je protiv građanina pokrenut sudski postupak zbog aktivnosti koja je vezana za pruženu pomoć policijskom službeniku.

(5) Ministar će, na prijedlog direktora Uprave policije, propisom bliže urediti sadržaj i način pružanja pomoći iz st. (1) do (4) ovog zakona, kao sadržaj i način pružanja pravne i finansijske pomoći građanima koji su pomogli policijskom službeniku prilikom izvršenja službenih poslova i zadataka policijskog službenika.

V – UPRAŽNJENA RADNA MJESTA I ZAPOŠLJAVANJE

Odjeljak 1 - Upraznjena radna mjesta

Član 55.

(Nivo i pristupanja Upravi policije)

(1) Prijem u radni odnos u Upravi policije vrši se na sljedeći način:

- a) u činu *policajac*, kao prvi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje IV stepenom stručne spreme,
- b) u činu *mlađi inspektor*, kao drugi nivo pristupanja za kandidate sa najmanje završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja, sa 180 ECTS bodova ili VI stepenom školske spreme.

(2) Zapošljavanje policijskih službenika u činove iz stava (1) ovog člana obavlja se putem javnog konkursa.

Član 56.

(Utvrđivanje upražnjenih radnih mjesta za policijske službenike)

(1) Direktor Uprave policije utvrđuje upražnjena radna mjesta za početni čin *policajac* i *mlađi inspektor*.

(2) Upraznjena radna mjesta iz stava (1) ovog člana utvrđuju se radi periodičnog zapošljavanja novih policijskih službenika, kako bi se održao propisan maksimum radnih mjesta i održavala operativnost Uprave policije.

Član 57.

(Upraznjena mjesta za čin mlađi inspektor)

Direktor Uprave policije, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, donosi odluku koliko će radnih mjesta u činu *mlađi inspektor* biti popunjeno zapošljavanjem novih policijskih službenika i koliko će radnih mjesta biti popunjeno putem unapređenja policijskih službenika sa nižim činom u skladu sa propisom iz člana 86. stav (4) ovog zakona.

Član 58.

(Opće osnove za zapošljavanje)

(1) Uprava policije zapošljava prijavljene kandidate i osigurava da se kandidati koji ne ispunjavaju uvjete iz člana 59. ovog zakona isključe iz procesa zapošljavanja.

(2) Zapošljavanje policijskih službenika zasniva se na kriterijima:

- a) raspoloživosti radnih mjesta;
- b) medijskom oglašavanju kampanje zapošljavanja;
- c) javnom konkursu;
- d) prethodnom utvrđivanju uvjeta;
- e) javnom procesu izbora.

(3) Pri ocjeni kriterija iz stava (2) ovog člana uzimaju se u ocjenu i kriteriji iz čl. 4. i 5. ovog zakona.

Odjeljak 2. Uvjeti

Član 59.

(Opći uvjeti za kandidate)

(1) Da bi bilo zaposleno kao policijski službenik, lice mora ispunjavati sljedeće opće uvjete:

- a) da ima državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- b) da je u životnoj dobi između 18 i 27 godina života za početni čin *policajac* i između 18 i 35 godina života za početni čin *mlađi inspektor*;
- c) da posjeduje najmanje IV stepen stručne spreme za čin *policajac*, a najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja sa 180 ECTS bodova ili VI stepen školske spreme za čin *mlađi inspektor*;
- d) da nije otpušteno sa bilo koje pozicije u organima državne službe, institucija sa javnim ovlaštenjima, na svim nivoima vlasti u BiH ili vojne službe u BiH, kao rezultat disciplinske sankcije;
- e) da protiv njega nije pokrenut krivični postupak i da nije izrečena pravosnažna kazna zatvora za krivično djelo, osim za krivična djela protiv sigurnosti saobraćaja, u skladu sa krivičnim zakonodavstvom;
- f) da nije optuženo od Međunarodnog krivičnog tribunala za bivšu Jugoslaviju i da se nije odbilo pojaviti pred Tribunalom;
- g) da je fizički i psihofizički sposobno za obavljanje policijskih poslova.

(2) Podatke iz kaznene evidencije za lice koje ispunjava uvjete iz stava (1) ovog člana po službenoj dužnosti pribavlja Uprava policije.

Član 60.
(*Posebni uvjeti*)

(1) Pored općih uvjeta iz člana 59. ovog zakona, kandidat za upošljavanje u Upravu policije mora da ispunjava i posebne uvjete:

- a) da nema sigurnosnih smetnji u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, što se vrši propisima iz člana 50. stav (2) ovog zakona;
- b) da ima psihofizičke sposobnosti utvrđene u propisu iz člana 49. stav (5) ovog zakona.

(2) Pored posebnih uvjeta iz stava (1) ovog člana, kandidati moraju ispunjavati i posebne uvjete utvrđene u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji.

Odjeljak 3 – Zapošljavanje u početni čin

Član 61.
(*Komisija za izbor*)

(1) Uprava policije imenuje komisiju za izbor, koja će provesti javni konkurs na način da osigura pravičnost, transparentnost i kvalitet procesa zapošljavanja. Komisija za izbor se sastoji od pet članova i to:

- a) tri policijska službenika najmanje sa činom *samostalni inspektor* postavljena od direktora Uprave policije,
- b) dva državna službenika zaposlena u Ministarstvu koji imaju najmanje poziciju stručnog savjetnika, a koji su predloženi od ministra, od kojih je jedan ovlaštenu predstavnik reprezentativnog Sindikata Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova - Federalnog ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu Sindikat).

(2) Komisijom za izbor predsjedava policijski službenik sa najvišim policijskim činom, odnosno sa najdužim radnim iskustvom u traženom činu ukoliko policijski službenici imaju isti čin.

(3) Komisija za izbor radi u punom sastavu, a odluke usvaja većinom glasova svih članova.

(4) Prilikom imenovanja komisije za izbor Uprava policije vodi računa o ravnopravnoj zastupljenosti spolova.

Član 62.

(Objavljivanje slobodnih radnih mjesta putem javnog konkursa)

(1) Komisija za izbor policijskih službenika objavljuje slobodna radna mjesta putem javnog konkursa na osnovu odluke direktora Uprave policije o popuni radnih mjesta iz čl. 56. i 57. ovog zakona.

(2) Javni konkurs se objavljuje najmanje mjesec dana prije isteka prijavnog roka, u najmanje tri dnevne novine koje se distribuiraju širom Bosne i Hercegovine.

(3) Javni konkurs za popunu slobodnih (upražnjenih) radnih mjesta sadrži:

- a) tačan broj slobodnih radnih mjesta za svaki od dva nivoa pristupanja;
- b) opće i posebne uvjete za zapošljavanje;
- c) dokumentaciju koju kandidati moraju podnijeti, rok i mjesto prijavljivanja;
- d) vrste testova koje kandidati polažu;
- e) trajanje obuke u statusu kadeta;
- f) trajanje probnog rada;
- g) druge uvjete, ako je to potrebno.

Član 63.

(Ovlaštenje za donošenje propisa)

Postupak provođenja javnog konkursa i način rada komisije za izbor kao i način i raspored testiranja i sistem bodovanja kandidata te rokove provođenja testiranja i bodovanja propisat će ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 64.

(Pravila postupka izbora)

(1) Kandidati koji ispunjavaju opće i posebne uvjete, izuzev uvjeta čija se ispunjenost utvrđuje po službenoj dužnosti u kasnijoj fazi postupka izbora te koji su podnijeli svu traženu dokumentaciju predviđenu javnim konkursom, imaju pravo pristupa testiranju.

(2) Kandidati koji ispunjavaju uvjete iz stava (1) ovog člana testiraju se po sljedećem redoslijedu:

- a) test općeg znanja, uključujući pismeni rad (esej);
- b) test fizičke sposobnosti;
- c) drugi test koji Uprava policije smatra potrebnim ili opravdanim.

(3) Kandidat koji ne prođe jedan od testova iz stava (2) ovog člana isključuje se iz daljnjeg procesa odabira.

(4) Kandidat koji prođe testove iz stava (2) ovog člana direktor Uprave policije, u skladu sa članom 69. ovog zakona, upućuje na provjeru psihofizičke sposobnosti – ljekarski pregled i sigurnosnu provjeru.

Član 65.

(Odbacivanje prijave)

(1) Kandidati koji su se prijavili na javni konkurs u skladu s ovim zakonom, a koji ne ispunjavaju opće i posebne uvjete iz člana 60. ovog zakona, odnosno koji nisu podnijeli dokumentaciju utvrđenu javnim konkursom ili nisu prijavu podnijeli u roku utvrđenom javnim konkursom, komisija za izbor policijskih službenika će prijave tih kandidata odbaciti i sačiniti posebnu listu tih kandidata koju će oglasiti na oglasnoj tabli Uprave policije ili na drugi način.

(2) Kandidati iz stava (1) ovog člana imaju pravo izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana objavljivanja liste iz stava (1) ovog člana.

Član 66.

(Nadležnosti komisije za izbor)

(1) Komisija za izbor vrši sljedeće poslove:

- a) utvrđuje sadržaj testova iz člana 64. stav (2) ovog zakona uz odobrenje direktora Uprave policije;
- b) sastavlja i objavljuje bodovnu listu kandidata koji su pristupili testiranju;
- c) utvrđuje prijedlog bodovne liste za sve kandidate na osnovu ukupnog zbira rezultata svakog od testova za kandidate koji su pristupili testiranju;
- d) utvrđuje i objavljuje konačnu listu kandidata.

(2) Prilikom utvrđivanja sadržaja testa fizičke sposobnosti, komisija za izbor vodi računa da test uvažava fizičke sposobnosti uzrokovane biološkim razlikama muškaraca i žena.

Član 67.

(Objavljivanje bodovne liste)

(1) Komisija za izbor objavljuje na oglasnoj tabli Uprave policije ili na drugi način koji odredi ta komisija bodovnu listu svih kandidata koji su pristupili testiranju najkasnije u roku od tri dana od dana donošenja liste iz člana 66. stav (1) tačka c) ovog zakona.

(2) Kandidat koji je pristupio testiranju ima nesmetan pristup rezultatima svojih testova.

Član 68.

(Žalba na odluku komisije za izbor)

(1) U roku od osam dana od dana objavljivanja bodovne liste iz člana 66. stav (1) tačka c) ovog zakona, svaki kandidat može izjaviti žalbu Policijskom odboru.

(2) Kada je žalba iz stava (1) ovog člana izjavljena, proces izbora se prekida.

(3) Tek kada Policijski odbor odluči o svim izjavljenim žalbama, komisija za izbor utvrđuje i objavljuje listu iz člana 66. stav (1) tačka d) ovog zakona, a nakon objavljivanja liste, u roku od tri dana od dana objavljivanja liste dostavlja direktoru Uprave policije.

Član 69.

(Upućivanje kandidata na provjeru psihofizičke sposobnosti - ljeakarski pregled)

(1) Direktor Uprave policije na osnovu liste iz člana 68. stav (3) ovog zakona odabire kandidate koje upućuje na provjeru psihofizičke sposobnosti - ljeakarski pregled. Ako neki od kandidata ne prođe provjeru psihofizičke sposobnosti - ljeakarski pregled, na ljeakarski pregled se upućuje sljedeći kandidat sa liste.

(2) Kandidati koji zadovolje na provjeri *psihofizičke sposobnosti* - ljeakarskom pregledu podliježu sigurnosnim provjerama u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

(3) Odabir kandidata se vrši po redoslijedu kandidata utvrđenih na listi. Izuzetno, pri odabiru kandidata može se odstupiti od redoslijeda sa liste samo u slučajevima iz čl. 4. i 5. ovog zakona.

(4) Nakon utvrđivanja ocjene psihofizičke sposobnosti i sigurnosne provjere iz stava (2) ovog člana, direktor Uprave policije donosi rješenje za sve odabrane kandidate radi upućivanja na osnovnu obuku za kadete.

(5) Protiv rješenja iz stava (4) ovog člana kandidat ima pravo izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema obavještenja, odnosno rješenja.

(6) Nakon završenog žalbenog postupka direktor Uprave policije sa svakim kandidatom iz stava (1) ovog člana zaključuje ugovor o pravima i obavezama u toku trajanja obuke za kadete.

(7) Oblik i sadržaj ugovora iz stava (6) ovog člana uređuje se propisom iz člana 70. stav (2) ovog zakona.

VI – POLICIJSKO OBRAZOVANJE

Odjeljak 1 - Osnovna obuka i usavršavanje

Član 70.

(Osnovna obuka za kadete)

(1) Odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti na Policijskoj akademiji.

(2) Ministar, na prijedlog direktora Uprave policije, donosi propis kojim se uređuje trajanje, nastavni plan i program osnovne obuke te obaveze i odgovornost kadeta u toku obuke.

(3) Kadeti koji se obrazuju za čin *mlađi inspektor* imaju različit nastavni plan i program od programa za kadete koji se obrazuju za čin *policajac*.

Član 71.

(Isključivanje kadeta i samovoljno napuštanje obuke)

(1) Kadet koji je upućen na osnovnu obuku a koji samovoljno napusti obuku ili je udaljen s obuke svojom krivicom, u skladu sa propisom iz člana 70. stav (2) ovog zakona, nadoknadit će troškove obuke Upravi policije.

(2) Troškovi obuke iz stava (1) ovog člana utvrđuju se u ugovoru iz člana 69. stav (6) ovog zakona.

Član 72.

(Stručno usavršavanje policijskih službenika)

(1) Policijski službenici su dužni stalno se stručno osposobljavati i usavršavati.

(2) Policijski službenici učestvuju u obrazovnim aktivnostima, na kursevima, seminarima i drugim vidovima stručne obuke.

(3) Sadržaj, oblik i način provođenja stručnog osposobljavanja i usavršavanja utvrđuje se propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

VII – ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA I RASPOREĐIVANJE

Odjeljak 1. Zasnivanje radnog odnosa kadeta i probni rad

Član 73.

(Ugovor o radu)

(1) Po uspješnom završetku osnovne obuke sa kadetom se zaključuje ugovor o radu, a direktor Uprave policije donosi rješenje o rasporedu kadeta na radno mjesto u činu *policajac* ili *mlađi inspektor*.

(2) Oblik i sadržaj ugovora o radu bliže se određuju propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

(3) Kadet stupa na dužnost polažući zakletvu.

(4) Tekst i način polaganja zakletve propisuje Vlada Federacije na prijedlog ministra.

Član 74.
(*Probni rad*)

(1) Kadetu koji se raspoređuje na radno mjesto policijskog službenika u činu *policajac* ili *mlađi inspektor* rješenjem se utvrđuje čin i nalazi se na probnom radu. Probni rad obuhvata uvođenje u posao i radni period koji ukupno traje 12 mjeseci.

(2) Neposredno nadređeni policijski službenik će biti određen kao starješina i bit će odgovoran za ocjenjivanje rada po isteku probnog roka. Za vrijeme probnog rada, policijski službenik vrši redovne policijske dužnosti i odgovornosti radnog mjesta na koje je raspoređen.

(3) U slučaju da ocjena rada policijskog službenika bude:

- a) "zadovoljava" – direktor Uprave policije potvrđuje rješenjem zapošljavanje policijskog službenika,
- b) "ne zadovoljava" – direktor Uprave policije donosi rješenje o prestanku radnog odnosa policijskom službeniku bez prava na nadoknadu. Policijski službenik ima pravo izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od prijema rješenja o prestanku radnog odnosa.

Član 75.
(*Zapošljavanje policijskih službenika iz drugih organa*)

(1) Uprava policije može izuzetno, putem javnog konkursa, kada to potreba službe zahtijeva, zapošljavati policijske službenike koji su trenutno zaposleni u drugom policijskom organu u sve činove, isključujući činove *policajac* i *mlađi inspektor*.

(2) Policijski službenik zapošljava se u upravu policije u istom činu koji je imao u policijskom organu u Bosni i Hercegovini u kome je prethodno bio zaposlen.

(3) Ministar, na prijedlog direktora Uprave policije, donosi propis kojim se utvrđuje postupak izbora i zapošljavanja policijskih službenika iz drugih policijskih organa u Bosni i Hercegovini.

Član 76.
(*Privremeni eksterni premještaj policijskih službenika iz drugih policijskih organa*)

(1) Uprava policije može na slobodna (upražnjena) radna mjesta u svim činovima privremeno angažovati policijske službenike putem privremenog eksternog premještaja iz drugih policijskih organa u Bosni i Hercegovini na period koji nije duži od četiri godine. Privremeni eksterni premještaj moguće je obnoviti samo u drugom uzastopnom periodu.

(2) Privremeni eksterni premještaj iz stava (1) ovog člana vrši se putem posebnog ugovora koji se zaključuje između direktora Uprave policije i policijskog organa iz kojeg se angažuju policijski službenici.

(3) Način i postupak provođenja privremenog eksternog premještaja iz stava (1) ovog člana te druga pitanja koja se odnose na prava i obaveze policijskih službenika, osim prava na unapređenje onih koji su angažovani privremenim eksternim premještajem, propisuje ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Odjeljak 2. Interni premještaj i raspoređivanje

Član 77.

(Interni premještaj)

(1) Direktor Uprave policije za izvršenje poslova i zadataka iz nadležnosti Uprave policije može premjestiti policijskog službenika na drugo radno mjesto u okviru istog čina (interni premještaj).

(2) Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju koja je udaljena više od 60 km od sadašnjeg radnog mjesta.

(3) Premještaj policijskog službenika iz stava (2) ovog člana ne može trajati duže od jedne godine i ne može se ponoviti.

(4) Rješenje o internom premješčaju donosi direktor Uprave policije kada je to u interesu Uprave policije.

(5) Na rješenje o internom premješčaju policijski službenik može podnijeti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana po prijemu rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja o internom premješčaju.

(6) Proceduru premještaja iz stava (1) ovog člana, kao i druga pitanja koja se odnose na interni premještaj policijskog službenika, propisuje ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 78.

(Privremeni eksterni premještaj u drugi policijski organ)

(1) Policijski službenik može biti privremeno eksterno premješten u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini na upražnjeno radno mjesto u okviru istog čina na period od najduže četiri godine. Privremeni eksterni premještaj moguće je obnoviti samo u drugom uzastopnom periodu.

(2) Privremeni eksterni premještaj moguć je samo uz saglasnost policijskog službenika i direktora Uprave policije.

(3) Tokom trajanja privremenog eksternog premještaja, prava i obaveze iz radnog odnosa policijskog službenika u policijskom organu miruju, a svoja prava iz radnog odnosa, osim prava na unapređenje, ostvaruje u policijskom organu u koji je privremeno premješten.

(4) Privremeni eksterni premještaj bliže propisuje podzakonskim aktom ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 79.

(Upućivanje u inozemstvo)

(1) Kada interes Uprave policije to zahtijeva, policijski službenik se može rasporediti na rad izvan područja Bosne i Hercegovine, u okviru svojih redovnih dužnosti ili u okviru saradnje s inozemnim nadležnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.

(2) Upućivanje u inozemstvo je moguće samo uz saglasnost policijskog službenika i direktora Uprave policije.

(3) Policijski službenik koji je upućen u skladu sa stavom (1) ovog člana prava i odgovornosti utvrđena ovim zakonom vrši u skladu s ovim zakonom i drugim podzakonskim aktima.

(4) Upućivanje policijskog službenika u inozemstvo radi provođenja mirovnih i drugih misija obavlja se u skladu sa propisima Bosne i Hercegovine kojima su regulisana ta pitanja.

Član 80.

(Privremeno raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili niži čin)

(1) Direktor Uprave policije može, kada potreba službe zahtijeva, privremeno rasporediti policijskog službenika, uz njegovu saglasnost, na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili niži čin od onog koji službenik ima.

(2) Direktor Uprave policije može rasporediti policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onog koji policijski službenik ima bez njegove saglasnosti u sljedećim izuzetnim slučajevima:

- a) u slučaju da potrebe Uprave policije nalažu obavljanje hitnih poslova i zadataka u ograničenom vremenskom periodu ili
- b) kada je neophodno pružiti pomoć policijskom službeniku koji obavlja druge poslove i zadatke ili privremeno zamijeniti odsutnog službenika.

(3) Raspoređivanje iz st. (1) i (2) ovog člana može trajati najduže šest mjeseci i takva se vrsta raspoređivanja može izvršiti jednom u četiri godine.

(4) Za vrijeme raspoređivanja iz st. (1) i (2) ovog člana, policijski službenik zadržava svoj čin, plaću i dodatak na plaću ukoliko je raspoređen na radno mjesto na koje je propisan neposredno viši čin.

Član 81.

(Prekobrojnost policijskih službenika)

(1) Prekobrojnost policijskih službenika nastaje u slučajevima:

- a) smanjenja obima posla policijskog organa;
- b) reorganizacije policijskog organa;

c) kada je konačnom odlukom nadležnog organa utvrđeno postojanje sigurnosne smetnje za pristup tajnim podacima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka;

(2) Direktor Uprave policije može proglasiti policijskog službenika prekobrojnim u slučaju iz tač. a) i b) stava (1) ovog člana samo kada taj policijski službenik ne može biti interno premješten prema članu 77. ovog zakona na upražnjeno radno mjesto istog čina.

(3) Ukoliko ne postoji mogućnost internog premještaja policijskog službenika iz tačke c) stava (1) ovog člana na drugo radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, zdravstvenoj i psihofizičkoj sposobnosti, policijski službenik se proglašava prekobrojnim i ostvaruje prava u skladu sa zakonom.

(4) Policijski službenik može podnijeti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja o prekobrojnosti.

(5) Vlada Federacije utvrdit će proceduru koja se mora slijediti u slučaju prekobrojnosti policijskih službenika i proceduru koju mora slijediti Uprava policije u slučaju premještaja iz stava (2) ovog člana.

Odjeljak 2 – Imenovanje i razrješenje direktora Uprave policije i zamjenika direktora Uprave policije, regulisanje prava iz radnog odnosa u slučaju imenovanja policijskog službenika na mandatnu poziciju u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini

Član 82.

Uvjeti za imenovanje

(1) Kandidati za mjesta direktora Uprave policije i zamjenika direktora Uprave policije moraju imati čin *glavni inspektor* ili viši čin i najmanje tri godine rada u tom činu.

(2) Kandidati za mjesta direktora Uprave policije i zamjenika direktora Uprave policije ne mogu biti iz reda istog konstitutivnog naroda.

(3) Pored uvjeta iz st. (1) i (2) ovog člana, kandidati za mjesta direktora Uprave policije i zamjenika direktora Uprave policije moraju ispunjavati i druge uvjete utvrđene posebnim zakonom i drugim propisima.

Član 83.

(Procedura izbora i imenovanja)

Zakonom kojim se utvrđuju organizacija, upravljanje i nadležnost Uprave policije utvrđuju se mandat, postupak i nadležno tijelo koje će izvršiti konačni izbor predloženih kandidata za imenovanje direktora i zamjenika direktora Uprave policije, kao i uvjete i postupak za njihovo razrješenje.

Član 84.

(Mirovanje prava iz radnog odnosa u slučaju imenovanja na mandatnu poziciju u drugom policijskom organu u Bosni i Hercegovini)

(1) Policijskom službeniku Uprave policije koji je imenovan na poziciju rukovodioca ili zamjenika rukovodioca u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini prava i obaveze iz radnog odnosa u Upravi policije po sili zakona miruju od dana imenovanja na mandatnu poziciju.

(2) Rješenje o mirovanju prava i obaveza iz radnog odnosa, kojim se utvrđuje datum od kada je počelo korištenje tog prava, donosi direktor Uprave policije po prijemu odluke o imenovanju policijskog službenika na mandatnu poziciju iz stava (1) ovog člana.

(3) Mirovanje prava iz radnog odnosa može trajati najduže dva mandata.

Član 85.

(Vraćanje u policijski organ po okončanju mandata u drugom policijskom organu)

(1) U roku od 30 dana prije isteka mandata, policijski službenik koji je imenovan na poziciju rukovodioca ili zamjenika rukovodioca u drugi policijski organ u Bosni i Hercegovini podnosi zahtjev direktoru Uprave policije za vraćanje u Upravu policije i to u činu koji je imao u vrijeme nastupanja mirovanja, prava i obaveza iz radnog odnosa.

(2) Rješenje o vraćanju u Upravu policije donosi direktor Uprave policije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava (1) ovog člana.

VIII – ČINOVI, UNAPREĐENJE I OCJENA RADA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1. Činovi

Član 86.

(Činovi policijskih službenika)

(1) Policijski službenici stiču svoj početni čin zavisno od nivoa pristupanja u Upravi policije, kao što je propisano čl. 55. i 88. ovog zakona.

(2) Policijski službenik stiče svoj sljedeći viši čin kroz unapređenje u skladu s ovim zakonom.

(3) Policijski službenici imaju jedan od sljedećih činova:

- a) *policajac;*
- b) *stariji policajac;*
- c) *narednik;*
- d) *stariji narednik;*

- e) *mlađi inspektor,*
- f) *inspektor,*
- g) *viši inspektor,*
- h) *samostalni inspektor,*
- i) *glavni inspektor,*
- j) *generalni inspektor policije;*
- k) *glavni generalni inspektor policije.*

(4) Sadržaj i izgled činova policijskih službenika kao i postupak dodjeljivanja i oduzimanja činova policijskih službenika propisuje Vlada Federacije na prijedlog ministra.

Član 87.

(Utvrdjivanje radnih mjesta policijskih službenika)

(1) Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđuju se radna mjesta policijskih službenika i čin iz člana 86. stav (3) ovog zakona i drugi uvjeti u skladu sa propisom iz člana 86. stav (4) ovog zakona.

(2) Kandidati koji prolaze obuku iz člana 70. ovog zakona da bi radili u Upravi policije nemaju činove, već tokom obuke imaju zvanje *kadet*.

Član 88.

(Početni činovi policijskih službenika)

(1) Policijski službenik s najmanje IV stepenom stručne spreme dobija početni čin *policajac*.

(2) Policijski službenik sa najmanje VI stepenom stručne spreme ili završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja sa 180 ECTS bodova dobija početni čin *mlađi inspektor*.

(3) Početni čin *policajac* ili *mlađi inspektor* dodjeljuje se kadetima nakon uspješno završenog probnog rada iz člana 74. ovog zakona i zaključenog ugovora o radu iz člana 73. stav (1) ovog zakona.

(4) Nakon uspješno završenog probnog rada iz člana 74. ovog zakona policijskom službeniku se potvrđuje čin iz stava (3) ovog člana.

Član 89.

*(Činovi glavni generalni inspektor policije
i generalni inspektor policije)*

(1) Čin *glavni generalni inspektor policije* stiče isključivo *glavni inspektor policije* koji je imenovan za direktora Uprave policije prema članu 82. ovog zakona, a čin *generalni inspektor policije* stiče isključivo *glavni inspektor policije* koji je imenovan za zamjenika direktora Uprave policije prema članu 82. ovog zakona.

(2) Direktor, odnosno zamjenik direktora Uprave policije koji je imenovan iz Uprave policije nema pravo na funkcionalni čin iz stava (1) ovog člana po prestanku

obavljanja mandatne dužnosti, a ima pravo ostanka u Upravi policije po podnesenom zahtjevu u činu koji je imao prije preuzimanja mandata.

(3) Ukoliko je policijski službenik iz Uprave policije imenovan na poziciju rukovodioca ili zamjenika rukovodioca drugog policijskog organa u Bosni i Hercegovini, po okončanju mandata, a po zahtjevu koji podnosi, ima pravo povratka u Upravu policije u čin koji je imao prije preuzimanja mandatne dužnosti u skladu sa članom 84. ovog zakona.

(4) Izuzetno, ukoliko ne postoji upražnjeno radno mjesto koje odgovara činu *glavni inspektor*, direktor, odnosno zamjenik direktora Uprave policije po prestanku mandata može biti privremeno raspoređen, uz njegovu saglasnost, i na radno mjesto za koje je propisan čin *samostalni inspektor* uz zadržavanje svih prava koje pripadaju činu *glavni inspektor* dok ne bude upražnjeno radno mjesto u njegovom činu.

(5) Ukoliko je direktor, odnosno zamjenik direktora Uprave policije prije imenovanja na mandatnu dužnost u Upravi policije radio u nekom drugom policijskom organu, po okončanju mandatne dužnosti u policijskom organu se na njega primjenjuju zakoni koji su važeći u policijskom organu iz kojeg je došao.

Član 90.

(Zaštita dodijeljenih činova)

(1) Dodijeljeni čin policijskom službeniku se ne može oduzeti, osim u slučaju iz člana 89. stava (2) ovog zakona ili nakon prestanka radnog odnosa u skladu s ovim zakonom ili u skladu sa pravosnažnom odlukom nadležnog suda.

(2) Čin koji je policijski službenik imao u vrijeme penzionisanja može zadržati na počasnoj osnovi po odluci direktora Uprave policije.

Odjeljak 2. Unapređenje policijskih službenika

Član 91.

(Unapređenje)

(1) Unapređenje policijskog službenika u viši čin vrši se isključivo u skladu s ovim zakonom i propisom o uvjetima i proceduri za unapređenje koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

(2) Policijski službenici koji se prijave za unapređenje u viši čin obavezni su da polože interne ispite za unapređenje u Upravi policije u skladu sa propisom iz stava (1) ovog člana.

(3) Ukoliko policijski službenik koji je proveo tri godine u Upravi policije stekne viši stepen školske spreme tokom rada u Upravi policije ili je imao viši stepen školske spreme i ispuni uvjete iz člana 92. stava (2) tač.: b) i c) i e) ovog zakona, može se prijaviti za početni čin koji odgovara njegovoj novoj školskoj spremi, odnosno ranije stečenoj školskoj spremi, pod uvjetom da postoji slobodno radno mjesto koje je oglašeno za unapređenje.

Član 92.

(Kriteriji i uvjeti za unapređenje)

(1) Policijski službenik može biti unaprijeđen neposredno u viši čin ako postoji upražnjeno radno mjesto, što se vrši prema sljedećim kriterijima:

- a) da je za čin u koji bi policijski službenik mogao biti unaprijeđen u skladu s ovim zakonom oglašeno slobodno mjesto i da je to slobodno mjesto oglašeno interno,
- b) da se policijski službenik prijavio za slobodno mjesto iz tačke a) ovog stava i
- c) da policijski službenik ima preporuku komisije za unapređenje.

(2) Pri davanju preporuke iz stava (1) tačke c) ovog člana, komisija za unapređenje utvrđuje da policijski službenik ispunjava sve sljedeće uvjete:

- a) da je proveo zakonom propisano vrijeme u prethodnom činu;
- b) da je bio ocijenjen ocjenom "dobar" ili višom ocjenom za svoj rad u posljednje tri godine za koje je policijski službenik bio ocijenjen;
- c) da se protiv njega ne vodi krivični postupak ili disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti ili da nije privremeno udaljen iz Uprave policije;
- d) da je uspješno završio interne ispite iz člana 91. stava (2) ovog zakona;
- e) da mu nije izrečena disciplinska mjera obustavljanja unapređenja u viši čin;
- f) da mu nije izrečena pravosnažna presuda za krivično djelo kod nadležnog suda sve dok se ne stvore uvjeti za brisanje osude za krivično djelo izrečeno tom presudom.

Član 93.

(Stepen obrazovanja za unapređenje policijskog službenika)

(1) Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje u čin *stariji policajac*, čin *narednik* i čin *stariji narednik* mora imati srednju stručnu spremu, a za čin *mlađi inspektor*, čin *inspektor* i čin *viši inspektor* najmanje završen prvi ciklus visokog obrazovanja sa 180 ECTS bodova ili VI stepen stručne spreme.

(2) Policijski službenik koji se prijavljuje za unapređenje iz čina *viši inspektor* u čin *samostalni inspektor* i iz čina *samostalni inspektor* u čin *glavni inspektor* mora imati najmanje 240 ECTS bodova ili VII stepen stručne spreme.

(3) Pri davanju preporuke iz tačke c) stava (1) člana 92. ovog zakona, komisija za unapređenje uzima u obzir disciplinske sankcije izrečene policijskom službeniku za povredu službene dužnosti.

(4) Postupak i uvjeti za interno objavljivanje radnog mjesta iz člana 92. stav (1) tačka a) ovog zakona uređuje se propisom koji donosi ministar na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 94.

(Propisano vrijeme provedeno u prethodnom činu)

(1) Najkraće vrijeme provedeno u prethodnom činu koje je potrebno da bi policijski službenik ispunio kriterije za unapređenje iz člana 92. stava (2) tačke a) ovog zakona je:

- a) za unapređenje iz čina *policajac* u čin *stariji policajac* - tri godine;
- b) za unapređenje iz čina *stariji policajac* u čin *narednik*, a iz čina *narednik* u čin *stariji narednik* – četiri godine u svakom činu;
- c) za unapređenje iz čina *mlađi inspektor* u čin *inspektor*, a iz čina *inspektor* u čin *viši inspektor* - četiri godine u svakom činu za policijske službenike sa VI stepenom školske spreme ili završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja sa 180 ECTS bodova i dvije godine u svakom činu za policijske službenike sa VII stepenom stručne spreme ili visoko obrazovanje prvog ciklusa (koji se vrednuje sa 240 ECTS bodova) ili drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog studiranja;
- d) za unapređenje iz čina *viši inspektor* u čin *samostalni inspektor* i iz čina *samostalni inspektor* u čin *glavni inspektor* – tri godine u svakom činu.

(2) Pri računanju vremena iz stava (1) ovog člana priznaje se samo stvarno vrijeme provedeno na dužnosti u policijskim organima u BiH. U stvarno vrijeme ne uračunava se vrijeme koje je policijski službenik proveo na neplaćenom odsustvu i suspenziji.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, kao stvarno vrijeme provedeno na dužnosti priznat će se i vrijeme koje je policijska službenica provela na porodiljskom odsustvu ili u eksternom premještaju u skladu sa članom 78. ovog zakona ili kad je službenik (ili službenica) upućen u inozemstvo u skladu sa članom 79. ovog zakona.

(4) Vrijeme koje je policijski službenik proveo raspoređen na radno mjesto za koje je propisan niži čin u skladu sa članom 80. ovog zakona smatra se vremenom koje je proveo u svom činu.

(5) Vrijeme koje je policijski službenik proveo raspoređen na radno mjesto za koje je propisan viši čin u skladu sa članom 80. ovog zakona, nakon što stekne čin radnog mjesta na koji je raspoređen po osnovu člana 80. ovog zakona, to vrijeme mu se uzima kao vrijeme koje je proveo u tom činu.

Član 95.

(Postupak unapređenja)

(1) Uprava policije najmanje jednom godišnje priprema godišnju listu slobodnih radnih mjesta za sve činove za unapređenje.

(2) Lista iz stava (1) ovog člana se dostavlja direktoru Uprave policije, koji odlučuje o pokretanju postupka za unapređenje.

(3) Na osnovu odluke iz stava (2) ovog člana, direktor Uprave policije imenuje komisiju za unapređenje od tri člana, čiji su činovi jednaki ili viši od činova koji se

zahtijevaju za radno mjesto za koje se kandidati razmatraju za unapređenje, a imaju najmanje čin *viši inspektor*.

(4) Prije objavljivanja slobodnih radnih mjesta iz člana 92. stava (1) tačke a) ovog zakona, komisija za unapređenje razmatra sve slučajeve posebnih unapređenja u skladu sa članom 97. ovog zakona.

(5) Komisija za unapređenje utvrđuje prijedlog liste kandidata s ostvarenim ukupnim brojem bodova prema svim kriterijima utvrđenim propisom iz člana 91. stav (1) ovog zakona, u skladu sa brojem slobodnih radnih mjesta koja su interno objavljena. Lista se objavljuje na oglasnoj ploči Uprave policije.

(6) Policijski službenik koji se prijavio za unapređenje, a ne nalazi se na objavljenoj listi, može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku osam dana nakon objavljivanja liste iz stava (5) ovog člana. Žalba odgađa postupak unapređenja.

(7) Kada Policijski odbor odluči o svim izjavljenim žalbama, komisija za unapređenje utvrđuje i objavljuje konačnu listu kandidata predloženih za unapređenje, koju dostavlja direktoru Uprave policije na odlučivanje.

(8) Ukoliko je pravosnažnom odlukom suda poništena odluka o unapređenju u viši čin, policijski službenik se raspoređuje na radno mjesto u činu koji je imao prije donošenja poništene odluke.

(9) Komisija za unapređenje broj bodova za unapređenje određuje u skladu sa propisom iz člana 91. stav (1) ovog zakona.

Član 96.

(Rješenje o unapređenju)

Na osnovu konačne liste iz člana 95. stav (7) ovog zakona direktor Uprave policije donosi posebna pojedinačna rješenja o unapređenju u viši čin, na koje policijski službenik može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 97.

(Posebno unapređenje)

(1) Policijski službenik čiji je rad u prethodne tri godine ocijenjen odličnom ocjenom, koji je postigao izvanredne rezultate u svom radu i koji je proveo u trenutnom činu najmanje pola vremena propisanog za sticanje višeg čina i koji ispunjava uvjete iz člana 92. ovog zakona, može biti izuzetno unaprijeđen u sljedeći viši čin, na inicijativu rukovodioca osnovne organizacione jedinice u kojoj policijski službenik radi.

(2) Policijski službenik može biti unaprijeđen na način iz stava (1) ovog člana najviše jednom u toku svoje profesionalne karijere.

(3) Policijski službenik ne može biti unaprijeđen na način iz stava (1) ovog člana u čin *samostalni inspektor* ili viši čin.

(4) Sve slučajeve posebnog unapređenja razmatra komisija za unapređenje.

(5) Na osnovu prijedloga komisije za unapređenje, direktor Uprave policije donosi rješenje o posebnom unapređenju za policijske službenike u Upravi policije.

(6) Na rješenje iz stava (5) ovog člana može se izjaviti žalba Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(7) Postupak i kriteriji za posebno unapređenje uređuju se u propisu iz člana 91. stav (1) ovog zakona.

Odjeljak 3. Ocjenjivanje rada policijskih službenika

Član 98.

(Ocjena rada)

(1) Uprava policije jednom godišnje ocjenjuje rad svih policijskih službenika kako bi se utvrdilo ispunjavaju li radne obaveze i dužnosti te zadovoljavaju li profesionalne standarde neophodne u izvršavanju policijskih zadataka.

(2) Ocjena rada se vrši radi:

- a) praćenja i ostvarivanja poslova iz opisa rada policijskog službenika;
- b) podsticanja službenika da iskažu maksimum svojih stručnih sposobnosti;
- c) identifikovanja nedostataka u radu i problema iz bilo kojeg područja rada, a koje treba otkloniti;
- d) kreativnosti u radu, davanje poticaja za bolji rad i predlaganja novih radnih ciljeva.

(3) Ocjenu rada policijskog službenika donosi direktor Uprave policije na prijedlog rukovodioca organizacione jedinice u koju je raspoređen policijski službenik koji se ocjenjuje.

(4) Ocjenu rada policijskog službenika koji je rukovodilac osnovne organizacione jedinice donosi direktor Uprave policije na prijedlog zamjenika direktora Uprave policije.

(5) Ne ocjenjuje se rad policijskog službenika koji je na radu proveo manje od šest mjeseci u toku godine ocjenjivanja.

(6) Postupak i kriterije za ocjenu rada policijskih službenika propisuje ministar, na prijedlog direktora Uprave policije.

Član 99.

(Ocjene policijskih službenika)

(1) Policijski službenik se ocjenjuje sljedećim ocjenama:

- a) „ne zadovoljava“;
- b) „zadovoljava“;
- c) „dobar“;
- d) „vrlo dobar“;
- e) „odličan“.

(2) Ocjena rada se utvrđuje rješenjem.

(3) Policijski službenik potpisuje ocjenu na propisanom obrascu i dobija rješenje o ocjeni rada.

(4) Policijski službenik na rješenje iz stava (2) ovog člana može izjaviti žalbu Policijskom odboru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 100.

(Postupak u slučaju ocjene rada "ne zadovoljava")

U slučaju da je policijski službenik dobio ocjenu rada "ne zadovoljava", u narednoj godini poslove obavlja po posebnom planu rada i pod nadzorom ovlaštenog policijskog službenika. Ako nakon isteka te godine dobije ponovo ocjenu „ne zadovoljava“, prestaje mu radni odnos, a ocjena se posebno obrazlaže.

Član 101.

(Evidencije o ocjeni rada)

(1) Policijski službenik ima slobodan pristup svojim ocjenama rada.

(2) O ocjeni rada policijskog službenika vodi se evidencija na način utvrđen u propisu iz člana 98. stav (6) ovog zakona i način čuvanja tih ocjena.

Odjeljak 4. Pravo na plaću i druga primanja policijskog službenika

Član 102.

(Plaće i naknade policijskih službenika)

Policijski službenici pravo na plaću, naknade i druga primanja na radu i po osnovu rada ostavaruju na način i pod uvjetima utvrđenim Zakonom o plaćama i naknadama policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 45/10).

IX – RADNI UVJETI

Član 103.

(Radni i socijalni propisi)

Zakon o radu i drugi zakoni kojima se uređuju prava i obaveze iz radnih odnosa primjenjuju se na policijske službenike, ukoliko nije drugačije određeno ovim zakonom.

Član 104.
(Radno vrijeme)

(1) Puno radno vrijeme je 40 sati sedmično, što uključuje odmor u toku radnog dana propisan Zakonom o radu.

(2) Radno vrijeme je osam sati dnevno. Direktor Uprave policije može odrediti da radno vrijeme traje duže od osam sati dnevno, o čemu donosi posebno rješenje u sljedećim slučajevima:

- a) kada je potreban kontinuitet rada,
- b) kada se određeni zadaci moraju izvršiti u određenim rokovima ili u planiranom periodu.

Član 105.
(Rad u posebnim uvjetima)

(1) Policijski službenik je obavezan raditi u posebnim uvjetima u slučaju kada su takvi uvjeti neophodni za izvršenje zadataka Uprave policije.

(2) Posebnim uvjetima se smatraju: rad po vanrednom rasporedu, rad u dvokratnoj smjeni, rad u smjenama, rad subotom, nedjeljom, praznicima i ostalim slobodnim danima, rad noću i rad na pojedinim lokacijama.

(3) Drugi načini rada u posebnim uvjetima mogu biti određeni ako to zahtijeva sigurnosna situacija ili ako je to jedini način da se obave određeni zadaci koji ne mogu biti odgođeni ili se moraju završiti u određenom roku.

(4) Direktor uprave policije svojim aktom određuje uvjete kada se primjenjuje drugi način rada u posebnim uvjetima iz stava (3) ovog člana.

(5) Za poslove iz st. (2) i (3) ovog člana policijski službenici imaju pravo na naknadu u novcu ili slobodnim satima, što se utvrđuje Zakonom iz člana 102. ovog zakona.

Član 106.
(Ograničenja u pogledu prekovremenog rada)

(1) U slučaju da je potrebno obaviti hitan posao ili zadatak do određenog roka ili u određenom periodu, izdat će se naredba policijskim službenicima za prekovremeni rad. Naredba sadrži poslove koje će obavljati, mjesto, vrijeme i trajanje prekovremenog rada.

(2) Na osnovu naredbe iz stava (1) ovog člana direktor Uprave policije donosi pojedinačna rješenja o prekovremenom radu a u skladu sa Zakonom o radu.

(3) Prekovremeni rad iz stava (1) ovog člana ne može trajati više od osam sati sedmično.

Član 107.

(Plaćeni godišnji odmor)

(1) Policijski službenik za svaku kalendarsku godinu ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od 20 radnih dana, a najduže 30 radnih dana, što će se bliže urediti pravilnikom o radu.

(2) U dane godišnjeg odmora ne računaju se dani propisani u Zakonu o radu.

(3) Po odluci rukovodioca organa, a kao nagrada za izvanredne rezultate rada, policijski službenik ima pravo na dva dodatna slobodna radna dana.

(4) Policijski službenik može iskoristiti svoj godišnji odmor u cjelini ili u dva dijela. Prvi dio se koristi bez prekida u trajanju od najmanje 12 radnih dana u toku kalendarske godine. Drugi dio se koristi najkasnije do 30. juna naredne godine.

(5) Trajanje i raspored godišnjih odmora za narednu godinu utvrđuju se prije kraja tekuće godine.

(6) Izuzetno od stava (4) ovog člana, rukovodilac organa može promijeniti raspored godišnjih odmora zbog izuzetno važnih službenih razloga.

(7) U slučaju da promjena u rasporedu iz stava (6) ovog člana ima za rezultat prekid korišćenja godišnjeg odmora policijskog službenika, taj policijski službenik će dobiti nadoknadu za putne i druge troškove koji su nastali prekidanjem korišćenja godišnjeg odmora. Rukovodilac organa određuje vrstu i visinu troškova, koji nisu troškovi za putovanje.

(8) Policijski službenik ne gubi dane godišnjeg odmora zbog prekida iz stava (6) ovog člana i prekinuti godišnji odmor koristit će kasnije, kada prestanu razlozi za prekid odmora.

Član 108.

(Plaćeno odsustvo)

(1) Policijski službenik ima pravo na plaćeno odsustvo do sedam radnih dana u jednoj kalendarskoj godini u skladu sa pravilnikom o radu.

(2) Plaćeno odsustvo iz stava (1) ovog člana odobrava direktor Uprave policije na pismeni zahtjev policijskog službenika, o čemu se donosi rješenje.

Član 109.

(Neplaćeno odsustvo)

Na zahtjev policijskog službenika, direktor Uprave policije može odobriti neplaćeno odsustvo. Uvjeti i vrijeme korištenja neplaćenog odsustva uređuju se pravilnikom o radu.

Član 110.

(Rješenje o godišnjem odmoru, plaćenom i neplaćenom odsustvu za direktora Uprave policije i zamjenika direktora Uprave policije)

Rješenje o godišnjem odmoru, plaćenom i neplaćenom odsustvu iz čl.: 107., 108. i 109. ovog zakona za direktora Uprave policije i zamjenika direktora Uprave policije donosi ministar.

Član 111.

(Beneficirani penzijski staž)

(1) Policijski službenici ostvaruju pravo na staž osiguranja s uvećanim trajanjem (beneficirani staž) po kojem se svakih, efektivno provedenih, 12 mjeseci na poslovima i zadacima računa kao 16 mjeseci staža osiguranja.

(2) Finansijska sredstva za beneficirani penzijski staž osiguravaju se u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

X - PENZIONISANJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Član 112.

(Uvjet za sticanje prava na penziju policijskog službenika)

(1) Policijski službenik je lice definirano u članu 2. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju i pravo na penziju ostvaruje pod uvjetima utvrđenim Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju i ovim zakonom pod uslovom da je:

- a) imao neprekidno najmanje 15 godina staža osiguranja u svojstvu policijskog službenika i
- b) u vrijeme sticanja prava na penziju ima svojstvo policijskog službenika.

(2) Policijskom službeniku iz stava (1) ovog člana lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrdit će se na osnovu pet godišnjih plaća ostvarenih u svojstvu policijskog službenika, koje su za policijskog službenika najpovoljnije.

(3) Odredbe stava 2. ovog člana odnose se i na policijskog službenika koji usljed zadobijenih povreda na radu uzrokovanih neposrednim izvršenjem službenih poslova i zadataka bude proglašen invalidom 1. kategorije.

Član 113.

(Pravo na ostvarivanje posebnog staža policijskog službenika)

Poseban staž iz Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju u jednostrukom trajanju uračunava se u staž osiguranja za policijskog službenika iz člana 112. stav (1) ovog zakona samo uz pismenu saglasnost lica na kojeg se ta saglasnost odnosi.

XI – INTERNI POSTUPAK I NADLEŽNOST JEDINICE ZA PROFESIONALNE STANDARDE

Član 114.

(Jedinica za profesionalne standarde)

(1) Jedinica za profesionalne standarde utvrđuje se kao osnovna organizaciona jedinica u Upravi policije koja je nadležna za pokretanje i vođenje internog postupka radi utvrđivanja odgovornosti za lakše i teže povrede službene dužnosti policijskih službenika i druge poslove utvrđene ovim zakonom i drugim propisima.

(2) Ako teža povreda službene dužnosti ima elemente krivičnog djela učinjeno od strane policijskog službenika Uprave policije, Jedinica za profesionalne standarde dostavlja prikupljenu dokumentaciju nadležnoj organizacionoj jedinici kriminalističke policije.

(3) Ukoliko se radi o krivičnom djelu iz nadležnosti drugog policijskog organa, Jedinica za profesionalne standarde dostavlja prikupljenu dokumentaciju tom organu i prema potrebi učestvuje u daljnjem postupku.

Član 115.

(Pokretanje internog postupaka)

(1) Policijski službenik disciplinski odgovara za povrede službene dužnosti utvrđene ovim zakonom, koje su učinjene njegovom krivicom.

(2) Interni postupak zbog lakše i teže povrede službene dužnosti policijskog službenika pokreće se na osnovu pritužbe građanina ili ovlaštenog predstavnika pravnog lica, prijave policijskog službenika i drugog uposlenika Uprave policije, neposredno nadređenog policijskog službenika, rukovodioca organa i Odbora za žalbe građana.

(3) Interni postupak je unutrašnji istražni postupak za utvrđivanje lakše i teže povrede službene dužnosti koje učine policijski službenici Uprave policije koje su utvrđene ovim zakonom.

(4) Jedinica za profesionalne standarde kada primi pritužbu ili prijavu iz stava (2) ovog člana, provodi istražni postupak i utvrđuje činjenično stanje u odnosu na povrede službene dužnosti i učinioca i postupa na sljedeći način:

- a) ako utvrdi da se radi o lakšoj povredi službene dužnosti, nakon okončanja tog postupka dostavlja prijedlog za izricanje disciplinske mjere direktoru Uprave policije na odlučivanje,
- b) ako utvrdi da se radi o težoj povredi službene dužnosti, podnosi zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka Disciplinskoj komisiji i u tom predmetu pred Komisijom vrši funkciju disciplinskog tužioca (zastupa podneseni zahtjev),

c) ako utvrdi da teža povreda službene dužnosti ima elemente krivičnog djela, postupa po članu 114. st. (2) i (3) ovog zakona.

(5) Policijski službenik je dužan u internom postupku davati informacije i druge podatke koje se odnose na prijave i pritužbe iz stava (2) ovog člana.

(6) Svako ko primi informaciju ili prijavu ili pritužbu na policijskog službenika prosljedit će tu informaciju ili prijavu ili pritužbu Jedinici za profesionalne standarde u roku od 24 sata od vremena prijema.

Član 116.

(Nadležnost Jedinice za profesionalne standarde u toku internog postupka)

(1) Jedinica za profesionalne standarde pritužbe ili prijave koje se odnose na disciplinsku odgovornost rješava u sljedećim rokovima:

- a) za lakše povrede službenih dužnosti - u roku od 30 dana od dana prijema pritužbe, odnosno prijave,
- b) za težu povredu službene dužnosti - u roku od 90 dana od dana prijema pritužbe ili prijave, a u složenijim slučajevima taj rok se može produžiti za još 60 dana, o čemu odlučuje rukovodilac Jedinice.

(2) Postupak, način rada i odlučivanja Jedinice za profesionalne standarde bliže će se regulisati u propisu iz člana 135. ovog zakona.

Član 117.

(Lakše povrede službene dužnosti)

Lakše povrede službene dužnosti su:

- a) nošenje i održavanje uniformi, naoružanja i opreme suprotno odgovarajućim propisima;
- b) učestalo kašnjenje na posao ili odlazak sa posla prije kraja radnog vremena bez odobrenja;
- c) nepažljivo i neuredno čuvanje dokumenata i podataka suprotno odgovarajućim propisima;
- d) neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od jednog dana u jednom mjesecu;
- e) izazivanje svađe i narušavanje međuljudskih odnosa u vršenju službenih poslova;
- f) nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, zaposlenicima ili posjetiocima;
- g) nemaran odnos prema povjerenoj opremi i uniformi.

Član 118.

(Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti)

Za lakše povrede službene dužnosti propisane u članu 117. ovog zakona, mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

- a) pismena opomena,
- b) novčana kazna u iznosu od 15% jedne osnovne mjesečne plaće policijskog službenika.

Član 119.

(Izricanje disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti)

(1) Disciplinske sankcije za lakše povrede službene dužnosti izriče rješenjem direktor Uprave policije u roku od 10 dana od dana prijema prijedloga Jedinice za profesionalne standarde iz člana 115. stav (4) tačka a) ovog zakona.

(2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se policijskom službeniku.

(3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana prijema rješenja Policijskom odboru.

Član 120.

(Zastarjelost pokretanja i vođenja postupka za lakše povrede službene dužnosti)

(1) Pokretanje internog postupka zbog lakše povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od 30 dana od dana saznanja za izvršenu povredu službene dužnosti i počinioca, a najduže u roku od 60 dana od dana izvršenja povrede.

(2) Vođenje internog postupka zbog lakše povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od 60 dana od dana pokretanja internog postupka, a najduže u roku od 120 dana od dana pokretanja internog postupka.

(3) Izvršenje disciplinske sankcije za lakšu povredu službene dužnosti zastarijeva u roku od 90 dana od dana pravosnažnosti rješenja o disciplinskoj sankciji.

Član 121.

(Brisanje sankcija iz disciplinske evidencije)

Ako policijski službenik u roku od jedne godine od dana pravosnažnosti rješenja kojim mu je izrečena disciplinska sankcija za lakšu povredu službene dužnosti ne učini novu lakšu povredu službene dužnosti, izrečena sankcija se briše iz evidencije.

XII – DISCIPLINSKA ODGOVORNOST ZA TEŽE POVREDE SLUŽBENE DUŽNOSTI

Član 122.

*(Disciplinska odgovornost policijskog službenika
za težu povredu službene dužnosti)*

(1) Policijski službenik je disciplinski odgovoran za teže povrede službene dužnosti propisane ovim i drugim zakonom, nastale kao rezultat njegove krivice, a disciplinska odgovornost direktora Uprave policije i njegovog zamjenika regulisana je Zakonom o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine.

(2) Krivična odgovornost za krivično djelo i prekršajna odgovornost za prekršaj ne isključuje disciplinsku odgovornost policijskog službenika ukoliko počinjeno krivično djelo ili prekršaj istovremeno predstavlja i težu povredu službene dužnosti.

(3) Oslobođenje od krivične odgovornosti ili prekršajne odgovornosti ne podrazumijeva istovremeno i oslobođenje od disciplinske odgovornosti policijskog službenika.

Član 123.

(Rad Disciplinske komisije)

(1) Disciplinski postupak mora biti fer i transparentan. Tokom disciplinskog postupka, policijski službenik uživa sljedeća prava:

- a) pravo da bude pravovremeno obaviješten o zahtjevu za pokretanje disciplinskog postupka za težu povredu službene dužnosti i o dokazima, kao i pravo da pismeno odgovori na podneseni zahtjev ili da se njegova usmena izjava zapiše;
- b) pravo na fer i javno saslušanje pred Disciplinskom komisijom i Policijskim odborom. Javnost može biti isključena sa saslušanja ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda i državne sigurnosti demokratskog društva ili ako je to u interesu maloljetnika ili zaštite privatnog života ili javnost može biti isključena do neophodne mjere u posebnim okolnostima kad bi javno saslušanje ometalo interese pravičnosti prema mišljenju Disciplinske komisije i Policijskog odbora;
- c) pravo na nedavanje iskaza protiv sebe, pravo da se od optužbe brani sam ili uz stručnu pomoć advokata kojeg sam izabere te pravo prisustvovanja svakom saslušanju u postupku;
- d) pravo na javno izricanje sankcije i donošenje rješenja;
- e) pravo na podnošenje žalbe na rješenje o disciplinskoj odgovornosti.

(2) Način vođenja disciplinskog postupka pred Disciplinskom komisijom uređuje se propisom iz člana 135. ovog zakona.

Član 124.

(Teže povrede službene dužnosti)

(1) Teže povrede službene dužnosti su:

- 1) neizvršavanje, nesavjesno, neblagovremeno ili nepažljivo izvršavanje službenih zadataka;
- 2) izbjegavanje obaveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje;
- 3) neopravdano odsustvo sa dužnosti u trajanju od najmanje dva dana u jednom mjesecu;
- 4) neovlašćeno korišćenje sredstava povjerenih radi izvršavanja zadataka i dužnosti;
- 5) vršenje aktivnosti koje nisu u skladu s interesima Uprave policije ili bez prethodnog odobrenja direktora Uprave policije, uključujući prisustvo na skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima u policijskoj uniformi, osim ukoliko je na dužnosti, te davanje javne izjave ili na drugi način javno komentarisanje rada policijskog organa bez odobrenja direktora Uprave policije;
- 6) ponašanje koje onemogućava, ometa ili otežava drugima izvršavanje službenih zadataka, odnosno ostvarivanje njihovih prava;
- 7) nepružanje stručne pomoći građanima u ostvarivanju njihovih zakonskih prava;
- 8) ponašanje koje narušava ugled Uprave policije ili Ministarstva;
- 9) nepoduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti neophodnih za osiguravanje objekata, lica i povjerenih sredstava i stvari;
- 10) sprečavanje građana ili pravnih lica u ostvarivanju njihovih prava pri podnošenju zahtjeva, žalbi, pritužbi, molbi i drugih podnesaka ili neodlučivanje po tim podnescima u zakonskom roku;
- 11) dolazak na posao pod uticajem alkohola u vrijednosti većoj od 0,3 mg ili konzumiranje alkohola u toku radnog vremena, korišćenje narkotika ili opijata za vrijeme radnog vremena, što se utvrđuje stručno prihvaćenim metodama;
- 12) prikrivanje činjenica o načinu izvršavanja službenih radnji ili upotrebi sile od strane drugog policijskog službenika, koji je načinom izvršenja službene radnje ili upotrebom sredstava prisile počinio težu povredu službene dužnosti;
- 13) činjenje ili nečinjenje koje vodi otkrivanju službene tajne;
- 14) samovoljno napuštanje dužnosti ili mjesta čuvanja određenog objekta ili lica, koje može imati štetne posljedice za policijski organ;
- 15) nepružanje pomoći drugom policijskom službeniku koji traži pomoć kada mu je pomoć neophodna za izvršavanje njegovih službenih zadataka;
- 16) sprečavanje, izbjegavanje, ometanje ili na drugi način odgađanje provođenja internih ili disciplinskih postupaka;
- 17) narušavanje javnog reda i mira, posebno nepristojnim i grubim ponašanjem, tučom na javnom mjestu ili bilo kojom drugom aktivnošću kojom se narušava javni red i mir i tom aktivnošću narušava ugled Uprave policije ili Ministarstva, bez obzira na vrijeme i mjesto događaja;
- 18) davanje netačnih podataka koji utiču na donošenje odluka nadležnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice;
- 19) kada se utvrdi da je neopravdano izostao sa posla pet radnih dana uzastopno;
- 20) odbijanje izvršenja zakonito izdate naredbe;
- 21) zloupotreba bolovanja;
- 22) zloupotreba službenog položaja;

- 23) odbijanje izvršavanja zakonitih naredbi izdatih u svrhu izvršavanja službenih zadataka i dužnosti;
- 24) učestvovanje u političkim aktivnostima koje nisu u skladu sa službom policijskog službenika, bilo za vrijeme ili van dužnosti ili članstvo u političkoj stranci;
- 25) vršenje diskriminacije pri izvršavanju dužnosti, po osnovu rase, boje kože, spola, jezika, religije, političkog ili drugog opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla ili po bilo kojem drugom osnovu;
- 26) izvršenje radnji koje predstavljaju krivično djelo protiv službene dužnosti ili drugo krivično djelo, odnosno prekršaj kojim se nanosi šteta ugledu policijskog organa, što čini policijskog službenika nepodobnim za rad u policijskom organu;
- 27) izbjegavanje zakonom predviđenih ljekarskih pregleda;
- 28) nasilje na osnovu spola, uznemiravanje na osnovu spola i seksualno uznemiravanje protivno odredbama Zakona o ravnopravnosti spolova;
- 29) ustupanje i objavljivanje ličnih podataka suprotno odredbama ovog zakona i Zakona o zaštiti ličnih podataka;
- 30) neovlašteno pribavljanje službene dokumentacije koja nije vezana za poslove koje obavlja policijski službenik sa namjerom da se zloupotrijebi u svrhu postizanja ličnih ciljeva i koristi radi javnog objavljivanja.

(2) Teže povrede službene dužnosti iz stava (1) ovog člana stepenuju se bodovima na sljedeći način:

- a) povrede iz tač. od 1) do 3) - 5 bodova;
- b) povrede iz tač. od 4) do 6) - 10 bodova;
- c) povrede iz tač. od 7) do 10) - 15 bodova;
- d) povrede iz tač. 11) - 20 bodova;
- e) povrede iz tač. od 12) do 18) - 25 bodova;
- f) povrede iz tač. od 19) do 30) - 30 bodova.

Član 125.

*(Organi za vođenje disciplinskog postupka
i izricanje disciplinskih sankcija)*

(1) Organi za vođenje disciplinskog postupka i izricanje disciplinskih sankcija su Disciplinska komisija i Disciplinski tužilac.

(2) Disciplinsku komisiju imenuje i razrješava direktor Uprave policije, a članovi su predsjedavajući, dva člana i isti broj zamjenskih članova. Dva člana i jedan zamjenski član moraju imati čin *viši inspektor* ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenski član moraju biti državni službenici. Najmanje dva člana Disciplinske komisije i dva zamjenska člana moraju biti diplomirani pravnici. Zamjenski članovi disciplinske komisije angažuju se kada treba zamijeniti člana Disciplinske komisije koji nije u mogućnosti da obavlja poslove člana Komisije. Jedan član Komisije imenuje se na prijedlog Sindikata.

(3) Predsjedavajući Disciplinske komisije i član Komisije koji je državni službenik moraju biti diplomirani pravnici sa najmanje VII stepenom školske spreme ili najmanje završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja sa 240 ETCS bodova, s

tim da predsjedavajući policijski službenik mora biti najvišeg čina ili sa najdužim radnim iskustvom u traženom činu ukoliko policijski službenici imaju isti čin.

(4) Mandat Disciplinske komisije je dvije godine, s tim da se može imenovati za još jedan uzastopni mandat.

(5) Funkciju Disciplinskog tužioca vrši rukovodilac Jedinice za profesionalne standarde ili inspektor jedinice koga odredi rukovodilac te jedinice, koji moraju imati visoku stručnu spremu ili s najmanje završenim prvim ciklusom visokog obrazovanja sa 240 ETCS bodova.

(6) Disciplinski tužilac pred Disciplinskom komisijom i Policijskim odborom zastupa zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti.

(7) Disciplinski tužilac ima ovlaštenje za preduzimanje svih radnji kao stranka u postupku te pravo uvida u kompletan spis predmeta o pokretanju disciplinskog postupka i može tražiti i druge informacije od drugih organizacionih jedinica Uprave policije kao i drugih pravnih i fizičkih lica za koje ocijeni da su potrebne za utvrđivanje činjenica u disciplinskom postupku koji se vodi pred Disciplinskom komisijom.

(8) Način rada, glasanja i donošenja odluka Disciplinske komisije bliže se reguliše propisom iz člana 135. ovog zakona.

Član 126.

(Zastarijlost za pokretanje i vođenje disciplinskog postupka)

(1) Pokretanje disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od jedne godine od dana saznanja da je izvršena teža povreda službene dužnosti za počinioca, a najduže u roku od dvije godine od dana izvršenja povrede.

(2) Vođenje disciplinskog postupka pred Disciplinskom komisijom zbog teže povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od 60 dana od dana pokretanja disciplinskog postupka, a najduže u roku od 90 dana od dana pokretanja postupka.

(3) Izvršenje disciplinske sankcije za težu povredu službene dužnosti zastarijeva u roku od 90 dana, računajući od pravosnažnosti rješenja kojim je disciplinska sankcija izrečena.

Član 127.

(Brisanje iz evidencije disciplinske sankcije za teže povrede službene dužnosti)

Ako policijski službenik u roku od pet godina od dana pravosnažnosti rješenja kojim mu je izrečena disciplinska sankcija za težu povredu službene dužnosti ne učini novu težu povredu službene dužnosti, izrečena sankcija se briše iz evidencije.

Član 128.

(Pokretanje disciplinskog postupka)

(1) Jedinica za profesionalne standarde kada utvrdi da je učinjena teža povreda službene dužnosti, dužna je u roku 15 dana nakon provedenog internog postupka iz člana 115. ovog zakona dostaviti Disciplinskoj komisiji zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka.

(2) Disciplinska komisija donosi rješenje o pokretanju disciplinskog postupka u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva Jedinice za profesionalne standarde.

(3) Zahtjev i rješenje o pokretanju disciplinskog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku protiv kojeg je pokrenut postupak.

(4) Disciplinska komisija donosi rješenje o disciplinskoj odgovornosti u roku od 60 dana nakon donošenja rješenja iz stava (2) ovog člana.

Član 129.

(Izricanje disciplinske sankcije)

(1) Disciplinske sankcije za teže povrede službene dužnosti rješenjem izriče Disciplinska komisija nakon provedenog disciplinskog postupka u skladu s ovim zakonom.

(2) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Policijskom odboru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(3) Žalba podnesena Policijskom odboru odlaže izvršenje rješenja.

Član 130.

(Disciplinske sankcije)

Za teže povrede službene dužnosti propisane u članu 122. ovog zakona mogu se izreći sljedeće disciplinske sankcije:

- a) novčana kazna,
- b) obustavljanje unapređenja u viši čin,
- c) prestanak radnog odnosa.

Član 131.

(Novčana kazna i obustavljanje unapređenja u viši čin)

(1) Novčana kazna za teže povrede službene dužnosti izriču se prema sljedećoj tabeli:

Bodovi	Minimalna novčana kazna zasnovana na postotku	Maksimalna novčana kazna zasnovana na postotku

	osnovne jednomjesečne plaće	osnovne jednomjesečne plaće
5 do 9	kazna od 15% za 2 mjeseca	kazna od 15% za 3 mjeseca
10 do 14	kazna od 15% za 3 mjeseca	kazna od 20% za 4 mjeseca
15 do 19	kazna od 20% za 4 mjeseca	kazna od 30% za 5 mjeseci
20 do 24	kazna od 20% za 5 mjeseci	kazna od 30% za 6 mjeseci
25 ili više	kazna od 20% za 6 mjeseci	kazna od 30% za 12 mjeseci

(2) Za 20 i više bodova, pored novčane kazne, izriče se i disciplinska sankcija obustavljanja unapređenja u viši čin za period od 12 mjeseci do tri godine.

Član 132.

(Obavezna disciplinska sankcija prestanak radnog odnosa)

(1) Obavezna disciplinska sankcija *prestanak radnog odnosa* izriče se u sljedećim slučajevima:

- a) za teže povrede službene dužnosti iz člana 124. stava (1) tač. od 12) do 30) ovog zakona ako je povreda učinjena s umišljajem ili iz krajnje nepažnje, a nisu utvrđene olakšavajuće okolnosti u prilog policijskom službeniku,
- b) za teže povrede službene dužnosti kada policijski službenik sakupi 60 ili više bodova za izrečene sankcije za teže povrede službene dužnosti, pri čemu se u obzir uzimaju i izrečene sankcije za prethodnih pet godina,
- c) ako je policijski službenik pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora od šest mjeseci ili težu kaznu, osim za krivična djela iz oblasti saobraćaja.

(2) Primjerak rješenja o izrečenim disciplinskim sankcijama za teže povrede službene dužnosti odlaže se u personalni dosje policijskog službenika.

(3) Ako se policijski službenik tereti za dvije ili više težih povreda službenih dužnosti proisteklih iz istog događaja, disciplinska odgovornost se utvrđuje za svaku povredu zasebno, a izriče se jedinstvena disciplinska sankcija za sve povrede. Rješenje o jedinstvenoj disciplinskoj sankciji Disciplinska komisija donosi prema povredi službene dužnosti kojoj se pripisuje najviše bodova, a ostale teže povrede službene dužnosti uzimaju se u obzir kao otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o vrsti i visini disciplinske sankcije iz člana 131. ovog zakona.

Član 133.
(Disciplinski spisi)

Uprava policije vodi evidenciju o disciplinskim sankcijama izrečenim policijskim službenicima, što se vrši na način utvrđen u propisu iz člana 135. ovog zakona i disciplinski spis koji se čuva u skladu sa propisima o arhivskom poslovanju u organima uprave.

Član 134.
(Pravo žalbe na odluku o disciplinskoj odgovornosti)

(1) Protiv odluke o disciplinskoj odgovornosti može se podnijeti žalba Policijskom odboru u roku od 15 dana od prijema odluke.

(2) Policijski odbor o žalbi odlučuje u roku 30 dana od dana prijema žalbe.

Član 135.
(Ovlaštenje za donošenje propisa)

Ministar će, na prijedlog direktora Uprave policije, bliže propisati pokretanje i vođenje disciplinskog postupka i izricanje disciplinske sankcije pred Disciplinskom komisijom.

Član 136.
(Suspendzija)

(1) Policijski službenik će biti suspendovan:

- a) za vrijeme dok mu je određen pritvor,
- b) ako je protiv njega potvrđena optužnica.

(2) Policijski službenik može biti suspendovan:

- a) ako postoje osnovi sumnje da je počinio krivično djelo ukoliko bi to štetilo ugledu Uprave policije;
- b) ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti za koju se može izreći disciplinska sankcija *prestanak radnog odnosa*;
- c) ako je pokrenut disciplinski postupak za težu povredu službene dužnosti, a postoje razlozi da se vjeruje da će policijski službenik uništiti dokaze ili na drugi način ometati odvijanje disciplinskog postupka;
- d) ako postoje osnovi sumnje da je počinjena teža povreda službene dužnosti ili ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak, a uzevši u obzir prirodu teže povrede službene dužnosti i okolnosti pod kojima je izvršena, ukoliko bi to štetilo interesima Uprave policije.

(3) Direktor Uprave policije donosi rješenje o suspendziji u skladu sa stavom (1) i (2) ovog člana. Direktor Uprave policije može donijeti rješenje o ukidanju suspendzije iz stava (2) tačka a) ovog člana kada i dalje postoje osnovi sumnje da je počinjeno krivično djelo, ali su prestali razlozi koji štete ugledu policijskog organa.

(4) Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa stavom (1) ovog člana traje do okončanja krivičnog postupka.

(5) Suspenzija policijskog službenika određena u skladu sa stavom (2) tač.: b), c) i d) ovog člana traje do okončanja disciplinskog postupka.

(6) Tokom suspenzije službeno oružje, značka i službena iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu i druga sredstva koja su mu povjerena za obavljanje službene dužnosti.

(7) Izvršenje odluke o suspenziji ne odgađa se u slučaju da se policijski službenik nalazi na bolovanju ili je odsutan sa rada po bilo kojem drugom osnovu.

(8) Policijski službenik koji je primio odluku o suspenziji iz st. (1) i (2) ovog člana može podnijeti žalbu na odluku o suspenziji Policijskom odboru u roku od 15 dana od prijema odluke. Žalba ne odlaže izvršenje odluke o suspenziji.

Član 137.

(Isplata plaće tokom suspenzije)

(1) Tokom trajanja suspenzije policijski službenik ima pravo na 85% osnovne plaće uvećane za minuli rad, isplaćene u prethodnom mjesecu.

(2) Policijski službenik ima pravo na punu naknadu plaće i druga prava po osnovu rada ako se utvrdi da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti niti za počinjenje krivičnog djela.

XIII – MATERIJALNA ODGOVORNOST

Član 138.

(Odgovornost policijskog službenika)

(1) Policijski službenik je obavezan da Upravi policije nadoknadi materijalnu štetu na imovini koju je prouzrokovao namjerno ili iz kranje nepažnje tokom obavljanja službene dužnosti.

(2) Policijski službenik je obavezan da Upravi policije nadoknadi štetu koju Uprava policije mora nadoknaditi oštećenim građanima i pravnim licima, a koju je, namjerno ili iz kranje nepažnje, prouzrokovao policijski službenik tokom obavljanja službene dužnosti.

(3) Svaki policijski službenik Uprave policije obavezan je, odmah po učinjenju štete, podnijeti izvještaj o pričinjenoj šteti.

Član 139.

(Utvrđivanje i nadoknada štete)

(1) Utvrđivanje štete i njenu visinu, kao i okolnosti pod kojima je šteta prouzorkovana vrši Komisija za materijalnu štetu, koju imenuje direktor Uprave policije.

(2) Komisija će utvrditi štetu i njenu visinu ako je policijski službenik dajući netačne podatke uticao na donošenje odluke od strane rukovodioca organa za ostvarivanje prava koja mu ne pripadaju i na taj način pribavio protupravnu imovinsku korist.

(3) Direktor Uprave policije i policijski službenik mogu napraviti pismeni sporazum o iznosu i načinu nadoknade štete.

(4) Na osnovu izvještaja Komisije i sporazuma, direktor Uprave policije donosi rješenje o nadoknadi štete, iznosu, roku i načinu nadoknade. U skladu sa visinom štete na osnovu zahtjeva policijskog službenika, može se dozvoliti nadoknada štete u ratama. Ako je šteta pričinjena na imovini, na zahtjev policijskog službenika direktor Uprave policije može odobriti da šteta bude nadoknađena uspostavom prethodnog stanja na trošak policijskog službenika u određenom roku.

Član 140.

(Odgovornost Federacije za štetu)

(1) U skladu sa zakonom, Federacija je odgovorna za štetu pričinjenu fizičkim i pravnim licima kao rezultat postupanja policijskih službenika u izvršenju ili u vezi s izvršenjem zadataka Uprave policije.

(2) Federacija ima pravo zahtijevati od policijskog službenika, za kojeg se utvrdi da je odgovoran za štetu iz stava (1) ovog člana, da nadoknadi iznos isplaćen trećim licima ako je prouzrokovana šteta posljedica njegove grube nepažnje ili namjere ili neovlašćenih radnji ili postupaka.

XIV – PRESTANAK RADNOG ODNOSA

Član 141.

(Osnove za prestanak radnog odnosa)

(1) Policijskom službeniku prestaje radni odnos te automatski gubi status policijskog službenika u sljedećim slučajevima:

- a) smrću policijskog službenika;
- b) sporazumom direktora Uprave policije i policijskog službenika;
- c) kad policijski službenik navrši 65 godina života i najmanje 20 godina staža osiguranja;
- d) kada se na osnovu evidencija utvrdi da policijski službenik ima 40 godina staža osiguranja bez obzira na godine života;

- e) danom pravosnažnosti rješenja o priznavanju prava na invalidsku penziju zbog gubitka radne sposobnosti;
- f) ako policijski službenik svojevóljno da otkaz;
- g) ako policijski službenik bude osuđen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci - danom stupanja na izdržavanje kazne;
- h) ako policijskom službeniku bude izrečena mjera sigurnosti, odgojna ili zaštitna mjera u trajanju dužem od tri mjeseca - danom početka primjene te mjere;
- i) pravosnažnom odlukom nadležnog suda, koja ima za posljedicu prestanak radnog odnosa;
- j) kada dobije ocjenu "ne zadovoljava" na kraju probnog rada;
- k) kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad;
- l) gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine;
- m) zbog prekobrojnosti policijskih službenika;
- n) kada mu je izrečena disciplinska mjera *prestanak radnog odnosa* zbog povrede službene dužnosti;
- o) kada se prijavi kao kandidat za izbornu funkciju ili od trenutka kada je imenovan na položaj unutar bilo kojeg tijela vlasti u Bosni i Hercegovini ili od trenutka kada je predložen od političke stranke za imenovanje za bilo koju izvršnu funkciju, a nije dao otkaz, osim imenovanja za poziciju rukovodioca i zamjenika rukovodioca policijskog organa u Bosni i Hercegovini;
- p) kada je konačnom odlukom nadležnog organa utvrđeno postojanje sigurnosne smetnje za pristup tajnim podacima u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka.

(2) Prestankom radnog odnosa gubi se status policijskog službenika.

(3) Za prestanak radnog odnosa iz stava (1) ovog člana direktor Uprave policije donosi rješenje kada se ispuni jedan od uvjeta.

Član 142.

(Obaveza razduženja službenih sredstava)

(1) Policijski službenik kojem je prestao radni odnos u Upravi policije obavezan je razdužiti sva sredstva, uređaje i opremu koju je zadužio u roku od sedam dana od dana prestanka radnog odnosa.

(2) Policijski službenik je obavezan da na dan prestanka radnog odnosa u Upravi policije vrati službeno oružje i iskaznice i zabranjeno mu je nositi službenu uniformu.

XV – POLICIJSKI ODBOR

Član 143.

(Imenovanje i nadležnosti Policijskog odbora)

(1) Policijski odbor imenuje Vlada Federacije.

(2) Policijski odbor nadležan je da odlučuje o žalbi policijskog službenika podnesenoj na rješenje direktora Uprave policije kao i bilo koje druge odluke ili radnje poduzete ili nepoduzete od policijskog organa koje donosi po osnovu ovog i drugih zakona i podzakonskih propisa o kojima odlučuje o pravima, dužnostima i odgovornostima policijskog službenika, kao i po žalbama lica kojem je prestao status policijskog službenika koji smatra da je oštećen osporavanom odlukom i lica u sticanju statusa policijskog službenika, ako ovim ili drugim zakonom nije drugačije propisano.

(3) Za odlučivanje po žalbi iz stava (2) ovog člana Policijski odbor primjenjuje odredbe Zakona o upravnom postupku, osim ako je ovim zakonom drugačije propisano.

(4) Odluke policijskog odbora zasnivaju se na zakonu i na potpuno i pravilno utvrđenim činjenicama. Odluke policijskog odbora su konačne, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa važećim zakonima i dostavljaju se podnosiocu žalbe u roku od osam dana od dana donošenja.

(5) Policijski odbor donosi odluku u roku od 30 dana od dana prijema žalbe iz stava 2. ovog člana, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(6) Žalba podnesena Policijskom odboru odgađa izvršenje odluke ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom.

(7) Vlada Federacije na prijedlog ministra svojim propisom utvrđuje postupak i način rada Policijskog odbora.

Član 144.

(Sastav Policijskog odbora)

(1) Policijski odbor čine tri policijska službenika iz Uprave policije sa činom *samostalni inspektor* ili višim činom i dva državna službenika iz Ministarstva.

(2) Najmanje jedan član Policijskog odbora mora biti diplomirani pravnik ili bakalaureat/bachelor prava s ostvarenih 240 ECTS studijskih bodova, a zasjedanjem Policijskog odbora predsjedava policijski službenik sa najvišim činom ili policijski službenik koji je proveo duže vremena u tom činu ukoliko tri policijska službenika imaju isti čin.

(3) Uprava policije predlaže Vladi Federacije šest policijskih službenika, a Ministarstvo četiri državna službenika za kandidate za Policijski odbor. Vlada Federacije od predloženih kandidata imenuje članove Policijskog odbora na mandat od dvije godine, sa mogućnošću imenovanja drugog uzastopnog mandata.

(4) Policijski odbor kojem je prestao mandat nastavlja obavljati poslove iz svoje nadležnosti utvrđene ovim zakonom do imenovanja novog Policijskog odbora.

(5) Član Policijskog odbora mora biti nezavisan u svom radu i nepristrasan.

(6) Član Policijskog odbora može biti razriješen dužnosti prije kraja svog mandata samo po odluci Vlade Federacije zbog okolnosti koje se propisuju propisom iz člana 143. stav (7) ovog zakona.

Član 145.

(Organ nadležan za rješavanje po žalbi)

(1) Na rješenja koja donosi direktor Uprave policije prema ovom zakonu može se izjaviti žalba Policijskom odboru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, osim ako je ovim zakonom drugačije određeno.

(2) Odluka Policijskog odbora iz stava (1) ovog člana je konačna, s tim da mogu biti predmet sudskog preispitivanja u skladu sa važećim zakonima i dostavljaju se podnosiocu žalbe u roku od osam dana od dana donošenja.

(3) Policijski odbor donosi odluku u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva za preispitivanje iz stava (2) ovog člana, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(4) Žalba podnesena Policijskom odboru odgađa izvršenje odluke, ukoliko nije drugačije propisano ovim zakonom.

XVI – NADZOR NAD PROVOĐENJEM ZAKONA

Član 146.

(Nadzor nad provođenjem Zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Član 147.

(Sadržaj nadzora)

Nadzor iz člana 146. ovog zakona predstavlja davanje stručnih mišljenja, uputa, dostavljanje izvještaja i drugih radnji koje se odnose na provođenje ovog zakona i podzakonskih akata koji se donose na osnovu ovog zakona.

XVII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 148.

(Propisi Vlade Federacije)

(1) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada Federacije će donijeti propise iz: člana 7. stav (4), člana 7. stav (5), člana 26. stav (3), člana 73. stav (4), člana 81. stav (5), člana 86. stav (4) i člana 143. stav (7) ovog zakona.

(2) Propise iz stava (1) ovog člana ministru predlaže direktor Uprave policije.

Član 149.
(Propisi ministra)

(1) U roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, ministar će, na prijedlog direktora Uprave policije, donijeti propise iz: člana 6. stav (2), člana 7. stav (6), člana 8., člana 15. stav (4), člana 19. stav (4), člana 27. stav (3), člana 30. stav (5), člana 43., člana 49. stav (5), člana 54. stav (5), člana 63., člana 70. stav (2), člana 72. stav (3), člana 73. stav (2), člana 75. stav (3), člana 76. stav (3), člana 77. stav (6), člana 78. stav (4), člana 91. stav (1), člana 93. stav (4), člana 98. stav (6), člana 135. ovog zakona.

(2) Prije donošenja propisa iz stava (1) ovog člana, ministar će ih dostaviti Sindikatu na razmatranje i mišljenje.

Član 150.
(Zasnivanje radnog odnosa za policijske službenike koji su raspoređeni eksternim premještajem)

Policijski službenici koji su se na dan stupanja na snagu ovog zakona zatekli u Upravi policije na osnovu privremenog eksternog premještaja mogu zasnovati radni odnos na neodređeno vrijeme u Upravi policije na zahtjev policijskog službenika, uz saglasnost rukovodica policijskog organa iz kojeg je premješten i direktora Uprave policije, u zavisnosti od toga u kojem je organu bio raspoređen po osnovu privremenog eksternog premještaja.

Član 151.
(Rješavanja predmeta koje Policijski odbor nije riješio do donošenja ovog zakona)

(1) Predmeti u kojima nije okončan postupak pred Policijskim odborom prije stupanja na snagu ovog zakona rješavat će Policijski odbor prema odredbama iz zakona koje su bile na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Članovi Policijskog odbora imenovani na tu poziciju, u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na toj poziciji do imenovanja novog Policijskog odbora.

Član 152.
(Policijski službenici koji su stekli čin prema ranijem zakonodavstvu)

Policijski službenici kojima su pravosnažnim odlukama dodijeljeni činovi u skladu sa zakonima i drugim propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovog zakona zadržavaju dodijeljene činove.

Član 153.
(Prijelazna odredba o ispunjavanju uvjeta o zapošljavanju)

(1) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano i u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine, nijedno lice ni pod kojim

okolnostima ne može biti u radnom odnosu na osnovu ovog zakona ako su mu Međunarodne policijske snage Ujedinjenih naroda (u daljnjem tekstu: UN/IPTF) odbile certifikaciju ili mu je UN/IPTF ukinuo ovlaštenje za primjenu policijskih ovlasti.

(2) Ukoliko ovim zakonom nije drugačije propisano u skladu sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine i pored osnova propisanih ovim zakonom u pogledu prestanka radnog odnosa policijskog službenika, radni odnos policijskog službenika prestaje i ne produžava se ni u kojem obliku niti na bilo koji način i ni pod kojim okolnostima ako je policijskom službeniku UN/IPTF ukinuo ovlaštenje za primjenu policijskih ovlasti.

(3) Odredbe st. (1) i (2) ovog člana ne primjenjuju se na lica kojima je UN/IPTF odbio certifikaciju, a koje će u skladu s odredbama ovog zakona biti zaposlene u Upravi policije nakon stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Lica iz stava (3) ovog člana izuzimaju se od primjene tačke b) stava (1) člana 57. ovog zakona.

(5) Lice kome je UN/IPTF odbio certifikaciju, u smislu odredbe stava (3) ovog člana, smatra se lice koje je u vrijeme podnošenja prijave za prijem u radni odnos dužno iznijeti činjenicu o tome da mu je UN/IPTF odbio certifikaciju.

(6) Iznošenje činjenica iz stava (5) ovog člana smatra se traženom dokumentacijom u smislu odredbe iz stava (1) člana 60. ovog zakona. Navedena činjenica iznosi se:

a) u pisanoj formi i

b) uz nju se podnosi primjerak relevantnog dokumenta UN/IPTF-a kojom se potvrđuje odbijanje certifikacije.

Član 154.

(Postupci pokrenuti po ranijem propisu)

Zahtjevi koji su podneseni, odnosno postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona okončat će se prema propisu koji je važio u trenutku podnošenja zahtjeva, odnosno pokretanja postupka.

Član 155.

(Prestanak važenja Zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br.: 7/05, 70/08, 44/11 i 13/18).

Član 156.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o policijskim službenicima Federacije BiH može biti odredba člana IV. A 20. (1) d) Ustava Federacije, kojom je propisano da je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine nadležan za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti s obzirom na to da se Prijedlogom zakona o policijskim službenicima uređuju pitanja primjene ovlaštenja policijskih službenika koja su neophodna za obavljanje poslova suzbijanja terorizma, međukantonalnog kriminala, neovlaštene trgovine drogom i organiziranog kriminala, a koji su u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Zakon o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine donesen je 2005. godine i objavljen je u „Službenim novinama Federacije BiH“, broj 27/05. Također, izvršene su određene izmjene i dopune Zakona o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine, koje su objavljene u „Službenim novinama Federacije BiH“, br. 70/08 i 44/11.

Navedenim zakonom utvrđena su ovlaštenja policijskih službenika, kao i način, postupak zapošljavanja i odgovornosti policijskih službenika u Federaciji Bosne i Hercegovine.

U toku implementacije Zakona o policijskim službenicima, kao i njegove sveukupne analize, utvrđeno je da određena pitanja nisu obuhvaćena, a koja su predmet ovog zakona (periodični zdravstveni pregledi i dr.) ili su mnoga pitanja nejasno i neprecizno definisana (disciplinska odgovornost i dr.) te da odredbe Zakona nisu sistemski postavljene da budu jasne i precizne.

Nakon izvršene analize odredbi Zakona o policijskim službenicima Federacije BiH u kojima postoji potreba za njihovom dopunom ili izmjenom, utvrđeno je da je predmet izmjena i dopuna preko 50 posto odredbi važećeg Zakona o policijskim službenicima. Imajući u vidu da su bile dvije izmjene i dopune važećeg Zakona o policijskim službenicima, ocijenjeno je da je potrebno izraditi novi tekst Zakona o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine, što je u skladu sa Pravilima i postupcima za izradu zakona i drugih propisa Federacije Bosne i Hercegovine.

U toku izrade Nacrta zakona učestvovali su predstavnici OHR-a. Pismom podrške je podržan ovaj prijedlog, kako je navedeno u dopisu od 29. 6. 2017., istaknuto je da je: „Ovaj Zakon od velikog značaja za kontinuiranu profesionalizaciju policijskih snaga, koje imaju korist u smislu djelovanja unutar zatvorenog sistema zasnovanog na pravilima transparentnosti te kvalifikacijama i iskustvu. Ovi osnovni principi već dugo doprinose unaprijeđenoj institucionalnoj stabilnosti u policijskom organu... Budite uvjereni da je OHR, u bliskoj saradnji sa EU i SAD, spreman podržati što brže usvajanje Zakona, u trenutno predloženom tekstu, kako bi se osigurala kontinuirana profesionalizacija policije te dalje kretanje ka bitnom cilju, a to je usklađivanja zakonske regulative na području cijele Federacije BiH.“

III OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Prijedlog zakona o policijskim službenicima Federacije BiH podijeljen i sistematizovan je u 16 različitih poglavlja, koje čine jednu cjelinu.

Prijedlog zakona zasniva se na principu da policijski službenici mogu biti raspoređeni samo u Federalnoj upravi policije, u okviru koje se organizuju poslovi u borbi protiv organizovanog kriminala, terorizma, međukantonalnog kriminala, droga i drugih opojnih sredstava i zaštita ličnosti i objekta, jer te poslove mogu obavljati samo policijski službenici, s obzirom na to da je u izvršenju tih poslova potrebna primjena policijskih ovlaštenja koja su utvrđena ovim zakonom. U tom cilju je propisano da policijski službenici mogu biti zaposlenici Federalne uprave policije i da se zakon primjenjuje na policijske službenike zaposlene u Federalnoj upravi. Važećim Zakonom o policijskim službenicima postojala je mogućnost da se policijski službenici rasporede i u okviru organizacionih jedinica Ministarstva.

Prijedlogom zakona propisana su policijska ovlaštenja koja policijski službenici preduzimaju radi sprečavanja krivičnih djela i održavanja javne sigurnosti. U tom cilju policijski službenici, prema odredbama ovog zakona, imaju 13 ovlaštenja, čiji je sadržaj i način preduzimanja tih ovlaštenja propisan ovim zakonom. Napominjemo da se određena policijska ovlaštenja odnose na rad policijskog službenika, a određena na rad Federalne uprave policije (obrada ličnih podataka i vođenje evidencija).

Prema ovom zakonu, Federalna uprava policije je ovlaštena da vodi 20 evidencija na osnovu kojih se može pratiti rad Federalne uprave policije iz njene nadležnosti.

Novina u Prijedlogu zakona u odnosu na važeći zakon je utvrđena obaveza za policijske službenike da se podvrgnu periodičnom zdravstvenom pregledu koji organizuje Federalna uprava policije. Na ovaj način osigurava se raspored policijskog službenika na radno mjesto koje odgovara njegovom zdravstvenom stanju.

Također, u Federalnoj upravi policije zbog posebnih uvjeta rada kojima su izloženi policijski službenici u toku obavljanja svojih poslova (stresne situacije, fizička opterećenost i dr.) pojavljuje se da su oglašeni zdravstveno nesposobnim za obavljanje poslova policijskog službenika te je potrebno takvog policijskog službenika rasporediti na drugu vrstu poslova. U rješavanju tih situacija u interesu Federalne uprave policije i policijskog službenika dato je ovlaštenje direktoru Federalne uprave policije da policijskog službenika može uputiti na ocjenu radne sposobnosti radi rješavanja njegovog radnopravnog statusa.

Smatramo da zbog specifičnosti poslova koje obavljaju policijski službenici, ovo pitanje treba biti uređeno u Zakonu o policijskim službenicima.

Prijedlogom zakona je utvrđena i mogućnost da Federalna uprava policije može, i to kao izuzetak kada to potreba službe zahtijeva, zapošljavati policijske službenike koji su trenutno zaposleni u drugom organu u Bosni i Hercegovini. Ova mogućnost važećim Zakonom o policijskim službenicima nije bila propisana. Razlog da se u Federalnu upravu policije mogu zapošljavati policijski službenici koji trenutno rade u drugim organima uprave policije zasnovan je na činjenici da se u Upravi policije organizuju najsloženiji poslovi iz rada policije te je utvrđeno da se na pojedinim radnim mjestima ne može izvršiti popuna adekvatnim kadrom iz Federalne uprave policije.

Važećim Zakonom o policijskim službenicima nije na jasan i precizan način uređeno pitanje prava i obaveza policijskog službenika koji je na funkciju direktora Federalne uprave policije i zamjenika direktora Federalne uprave policije imenovan iz jednog u drugi organ uprave, odnosno kakav je njegov status nakon isteka mandata i

da li njegova prava miruju u Federalnoj upravi policije dok je na funkciji direktora u drugom organu uprave.

Također, Prijedlogom zakona riješeno je i pitanje ko je nadležan da donosi rješenja o pravima koja pripadaju direktoru, odnosno zamjeniku direktora Federalne uprave policije po Zakonu o policijskim službenicima, jer kod imenovanja direktora, odnosno zamjenika direktora Federalne uprave policije postoji specifičnost da ga imenuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, a njegov rad prati Nezavisni odbor. Ovo pitanje je riješeno na način da za direktora, odnosno zamjenika direktora Federalne uprave policije rješenje donosi ministar.

Prijedlogom zakona uređeno je i pitanje penzijskog osnova za policijske službenike uprave koji je ovim zakonom drugačije uređen u odnosu na Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Napominjemo da Zakon o policijskim službenicima spada među složenije zakone te da je za njegovu potpunu implementaciju i regulisanje svih pitanja na koja se ovaj zakon odnosi potrebno donijeti 28 podzakonskih propisa.

U okviru poglavlja Prijedloga zakona regulisano je sljedeće:

U poglavlju I - Opće odredbe (čl. 1. do 6.) regulisana su pitanja u kojim organima uprave u Federaciji BiH mogu biti raspoređeni policijski službenici, definicija policijskog službenika, nacionalna i spolna zastupljenost te postojanje Dana policije.

U poglavlju II - Policijska iskaznica, značka, uniforma i nošenje oružja (čl. 7. i 8.) regulisana su pitanja koja se odnose na policijsku iskaznicu, značku i uniformu koju imaju policijski službenici koji su zaposleni u Ministarstvu i Upravi policije te pitanja koja se odnose na držanje i nošenje oružja policijskih službenika.

U poglavlju III - Policijska ovlaštenja (čl. 9. do 47.) utvrđena su ovlaštenja policijskog službenika i Uprave policije. U odnosu na odredbe važećeg Zakona o policijskim službenicima u kojima su regulisana policijska ovlaštenja predviđeno je donošenje pet novih propisa, koji se odnose na primjenu pojedinih policijskih ovlaštenja, a to su: propis iz člana 15. stav 4., člana 19. stav 4., člana 26. stav 3., člana 27. stav 3. i člana 43.

U poglavlju IV - Dužnosti i prava policijskih službenika (čl. 48. do 55.) uređena su pitanja koja se odnose na dužnosti, prava i zaštitu policijskih službenika. U ovom poglavlju predviđeno je donošenje dva nova propisa koja nisu bila predviđena u važećem Zakonu o policijskim službenicima, a to je propis iz člana 49. stav (6) i člana 55. stav 5.

U poglavlju V - Upraznjena radna mjesta i zapošljavanje (čl. 57. do 69.) uređena su pitanja koja se odnose na popunu upražnjenih radnih mjesta u Upravi policije i Ministarstvu, uvjeti za prijem u Upravu policije kandidata za policijskog službenika u čin *policajac* i *mlađi inspektor*, način zapošljavanja u Upravu policije i Ministarstvo.

U poglavlju VI - Policijsko obrazovanje (čl. 70. do 72.) regulisana su pitanja koja se odnose na osnovnu obuku kadeta i stručno usavršavanje policijskih službenika.

U poglavlju VII - Zasnivanje radnog odnosa i raspoređivanje (čl. 73. do 83.) regulisana su sljedeća pitanja: zapošljavanje kadeta, probni rad, prijem policijskih službenika iz drugih organa, interni premještaj i raspoređivanje, privremeni eksterni premještaj, upućivanje u inozemstvo, prekobrajnost policijskih službenika, raspored

policijskih službenika na upražnjena radna mjesta namještenika i državnih službenika, imenovanje i razrješenje direktora i zamjenika direktora Uprave policije. U okviru ovog poglavlja predviđeno je donošenje novog propisa koji nije bio predviđen važećim Zakonom o policijskim službenicima (član 80. stav 7.).

U poglavlju VIII - Činovi, unapređenje i ocjena rada policijskih službenika (čl. 84. do 100.) regulisana su pitanja koja se odnose na činove policijskih službenika, postupak unapređenja policijskih službenika i ocjena rada policijskih službenika.

U poglavlju IX - Radni uvjeti (čl. 101. do 111.) regulisana su pitanja koja se odnose na radne uvjete, kao što su: radno vrijeme, rad u posebnim uvjetima, ograničenje prekovremenog rada, plaćeni godišnji odmor, plaćeno odsustvo, neplaćeno odsustvo, beneficirani penzijski staž i penzijski osnov.

U poglavlju X – Penzionisanje policijskih službenika (čl. 112. i 113.) regulisana su pitanja koja se odnose na penzionisanje policijskih službenika.

U poglavlju XI - Interni postupak i nadležnosti Jedinice za profesionalne standarde (čl. 114. do 121.) regulisana su pitanja koja se odnose na poslove iz nadležnosti Jedinice za profesionalne standarde, pokretanje internog postupka, lakše povrede službene dužnosti i druga pitanja koja se odnose na lakše povrede službene dužnosti.

U poglavlju XII - Disciplinska odgovornost za teže povrede službene dužnosti (čl. 122. do 137.) utvrđene su teže povrede službene dužnosti i druga pitanja koja se odnose na postupak utvrđivanja teže povrede službene dužnosti, kao i suspenzija policijskog službenika. U okviru ovog poglavlja predviđeno je donošenje novog propisa koji po važećem Zakonu o policijskim službenicima nije bio predviđen, a to je član 130.

U poglavlju XIII - Materijalna odgovornost (čl. 138. do 140.) regulisana su pitanja koja se odnose na materijalnu odgovornost policijskog službenika za štetu koju u toku svog rada policijski službenik pričinu na imovini Uprave policije ili Ministarstva.

U poglavlju XIV - Prestanak radnog odnosa (čl. 141 . do 142.) predviđeni su uvjeti pod kojima predstaje radni odnos policijskog službenika.

U poglavlju XV - Policijski odbor (čl. 143. i 144.) uređena su pitanja koja se odnose na nadležnosti i rad Policijskog odbora. U ovom poglavlju predviđeno je donošenje propisa koji nije bio predviđen važećim Zakonom o policijskim službenicima, a to je propis iz člana 143. stav (7)

U poglavlju XVI - Nadzor nad provođenjem Zakona (član 145. i 146.) utvrđen organ koji vrši nadzor nad provođenjem ovog zakona i sadržaj nadzora.

IV USKLAĐENOST PROPISA S EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova nije moglo utvrditi da postoji primarni i sekundarni izvor prava Evropske unije koji regulišu na poseban način pitanja koja su regulisana navedenim zakonom.

V PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURANJA POŠTIVANJA PROPISA

Provođenje Zakona o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine je u nadležnosti Federalne uprave policije, jer se predmetni zakon odnosi na policijske službenike koji su raspoređeni u Federalnoj upravi policije.

Poštivanje predmetnog zakona osigurano je poglavljem XV - Nadzor na provođenjem Zakona, koje vrši Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova, i poglavljem XIV - Policijski odbor, koji rješava u drugostepenom postupku na rješenja direktora Federalne uprave policije i drugih organa koji su nadležni za donošenje odluka po predmetnom zakonu.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PROPISA

U toku izrade predmetnog zakona, u skladu s Uredbom o pravilima za učešće zainteresovane javnosti u postupku pripreme federalnih pravnih propisa i drugih akata („Službene novine Federacije BiH“, broj 51/12) obavljene su konsultacije sa sljedećim zainteresovanim subjektima i to:

- a) OHR - imao 30 primjedbi i sugestija;
- b) Federalno ministarstvo rada i socijalne politike – imalo pet primjedbi i sugestija;
- c) Federalni zavod za penzijsko i invalidsko osiguranje – imao jednu primjedbu i sugestiju;
- d) Sindikat službenika zaposlenika Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova - Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova - imao 23 primjedbe i sugestije;
- e) Ministarstvo unutrašnjih poslova Zapadnohercegovačkog kantona – 10 primjedbi i sugestija;
- f) Ministarstvo unutrašnjih poslova HNK - imalo 15 primjedbi i sugestija;
- g) Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo – imalo 24 primjedbe i sugestije;
- h) Ministarstvo unutrašnjih poslova Bosansko-podrinjskog kantona - imalo 14 primjedbi i sugestija;
- i) Ministarstvo unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona nije imalo primjedbi i sugestija;
- j) Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona 10 – nije imalo primjedbi i sugestija.

Ukupno je u toku konsultacija data 101 primjedba i sugestija na Nacrt zakona o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine.

U toku javne rasprave u Parlamentu dato je deset primjedbi i sugestija, što znači da su ukupno bile 122 primjedbe i sugestije na Nacrt zakona.

Također, prilikom izrade predmetnog zakona korišten je radni materijal Zakona o policijskim službenicima kantona te su pojedina rješenja iz tih radnih materijala preuzeta u predmetni zakon.

Nosilac aktivnosti u vezi sa postupkom konsultacija i razmatranja primjedbi i sugestija koje su iznesene u toku konsultacija je Federalna uprava policije, koja vrši praktičnu primjenu Zakona o policijskim službenicima Federacije Bosne i Hercegovine.

Primjedbe i sugestije kantonalnih ministarstava unutrašnjih poslova i drugih zainteresovanih subjekata su prihvaćene ukoliko je ocijenjeno da te sugestije i primjedbe doprinose kvalitetu zakonskih rješenja i to na sljedeći način:

Sugestije i primjedbe koje su neposredno date na sastanku održanom 15. 3. 2017. godine od predstavnika OHR-a, Evropske komisije i Ambasade SAD-a (ukupno 21 primjedba i sugestija) u cijelosti su prihvaćene.

Primjedbe i sugestije koje nisu prihvaćene iz sljedećih razloga:

Prijedlog koji se odnosi na član 4. Nacrta (Nacionalna zastupljenost) nije prihvaćen, imajući u vidu odredbu Ustava FBiH po kojoj se do realizacije Aneksa 7. nacionalna zastupljenost rukovodi popisom iz 1991. godine.

U članu 46. (Periodični zdravstveni pregledi) nije prihvaćen jer nije moguće konkretizovati sve „izuzetne slučajeve“ u kojima direktor može uputiti policijskog službenika na vanredni ljekarski pregled.

U članu 49. (Prava policijskih službenika) suvišno je u tački „i)“ dodavati i pravo pozivanja na poštivanje odredbi Kolektivnog ugovora.

U članu 54. (Upraznjena mjesta za čin *mlađi inspektor*)

Ovo pitanje će se regulisati propisom Vlade FBiH na prijedlog ministra.

U članu 72. (Zapošljavanje policijskih službenika iz drugih organa) i članu 73. (Zapošljavanje policijskih službenika putem privremenog eksternog premještaja iz drugih policijskih organa) Sindikat predlaže da se zapošljavanje policijskih službenika iz drugih policijskih organa isključivo vrši ukoliko upražnjena radna mjesta nije moguće popuniti prethodno provedenim internim konkursom.

Ovaj prijedlog nije prihvaćen jer je diskreciono pravo direktora da bez raspisivanja internog konkursa, kada potreba službe nalaže, rasporedi policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan neposredno viši ili niži čin.

Član 90. (Stepen obrazovanja za unapređenje policijskih službenika)

Ovo pitanje je riješeno članom 147. Nacrta zakona kojim je regulisano da policijski službenici koji su stekli čin po ranijem zakonodavstvu zadržavaju dodijeljene činove.

Član 104. (Plaćeni godišnji odmor)

Ovaj prijedlog nije prihvaćen jer će se određivanje raspona plaćenog godišnjeg odmora regulisati Kolektivnim ugovorom.

Prijedlog koji se odnosi na odredbe člana 108. Nacrta zakona kojim se traži povoljnije utvrđivanje penzijskog osnova za policijske službenike nije prihvaćen iz razloga što Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju reguliše ovu materiju, što ne može biti regulisano ovim zakonom.

Član 139. (Sastav Policijskog odbora)

S obzirom na to da kod imenovanja Policijskog odbora postoji specifičnost da ga imenuje Vlada Federacije BiH, nije prihvaćen prijedlog da se jedan član Policijskog odbora imenuje na prijedlog Sindikata.

Član 145. (Zasnivanje radnog odnosa za policijske službenike koji su raspoređeni eksternim premještajem)

Ne može se prihvatiti prijedlog Sindikata FMUP-a da direktor Uprave policije vrši reviziju činova policijskih službenika koji su dodijeljeni po osnovu propisa iz kantonâ, a koji su na osnovu privremenog eksternog premještaja prihvaćeni sa činom koji je predviđen za radno mjesto na koje su raspoređeni.

Također, razmotrene su primjedbe Federalnog ministarstva rada i socijalne politike na Nacrt zakona.

U članu 71. Nacrta nije prihvaćen prijedlog da probni rad traje do šest mjeseci, s obzirom na specifičnost poslova i zadataka koje obavljaju policijski službenici predviđeno je da probni rad obuhvata uvođenje u posao i radni period koji ukupno traje 12 mjeseci.

Primjedba koja se odnosi na član 77. stav (2) Nacrta - ne može se prihvatiti mogućnost raspoređivanja policijskog službenika na radno mjesto sa nižim činom od onog koji policijski službenik ima, i to bez njegove saglasnosti, na period do 60 dana u toku jedne godine, iz razloga što je rok od 60 dana kratak da se popune određena radna mjesta u skladu sa zakonom.

Prijedlog Ministarstva u vezi sa članom 78. Nacrta zakona, koji reguliše prekobrojnost policijskih službenika, a koji predlaže obavezu konsultacije ili pribavljanja mišljenja vijeća zaposlenika, odnosno Sindikata, nije prihvaćen, jer se ovo pitanje može regulisati Kolektivnim ugovorom.

U članu 103. Nacrta, koji se odnosi na ograničenje prekovremenog rada, primjedba je prihvaćena i uređena u skladu s odredbama Zakona o radu, tj. da prekovremeni rad policijskog službenika ne može trajati više od osam sati sedmično.

U članu 108. Nacrta, kojim je regulisan beneficirani penzijski staž, s obzirom na to da svi policijski službenici ostvaruju pravo na staž osiguranja s uvećanim trajanjem, s istim stepenom uvećanja, efektivno provedenih 12 mjeseci na poslovima i zadacima računa se kao 16 mjeseci staža osiguranja, nema potrebe da Vlada Federacije BiH podzakonskim aktom propisuje radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju.

VII FINANSIJSKA SREDSTVA

Za realizaciju ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.

